VĂN HÓA

CƠ QUAN CỦA BỘ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH

NĂM THỨ 67

THỨ HAI

12.8.2024 (9.7 Giáp Thìn)

Số 97 (4074)

www.baovanhoa.vn

Email: baovanhoa@fpt.vn

CHƯƠNG TRÌNH NGHỆ THUẬT ĐẶC BIỆT *ƯỚC NGUYỆN HÒA BÌNH: BẢN HÙNG CA BẤT DIỆT*

Khát vọng hòa bình trên miền "đất lửa" [10]

Một tiết mục đặc sắc trong Chương trình nghệ thuật đặc biệt

Ảnh: THÙY TRANG

DỰ THẢO LUẬT DI SẢN VĂN HÓA (SỬA ĐỔI) SAU KHI ĐƯỢC TIẾP THU, CHỈNH LÝ:

Giải quyết được các vấn đề phát sinh [3]

Bổ sung trách nhiệm của chính quyền địa phương về quản lý tiền công đức tại di tích [2]

Địa chỉ đỏ của người làm báo Việt Nam [5]

VIẾT TIẾP LOẠT BÀI: *TÌM ĐÂU RA CẢNH "TRÊN BẾN DƯỚI THUYỀN"?*

Khi chợ nổi không còn… "nổi" [6]

VĂN HÓA & **SUY NGẪM**

Cậu bé khiếm thị ước mơ trở thành nghệ sĩ piano

● **SƠN THÙY**

Cậu bé khiếm thị Nguyễn Phan Tuấn Hùng đến từ Khánh Hòa đã chinh phục hàng nghìn khán giả tại cuộc thi Tìm kiếm tài năng Piano Việt Nam 2024 với màn biểu diễn đầy cảm xúc. Ước mơ của cậu bé 8 tuổi này là được ca hát và trở thành nghệ sĩ piano.

Cuộc thi Tìm kiếm tài năng Piano Việt Nam 2024 (Vietnam's Piano Got Talent 2024) vừa diễn ra tại Nhà hát Sông Hương, TP Huế trong những ngày đầu tháng 8 đã đọng lại nhiều cảm xúc trong lòng khán giả và những người yêu âm nhạc. **(Xem tiếp trang 2)**

GIẢI THƯỞNG CÁNH DIỀU VÀNG 2024:

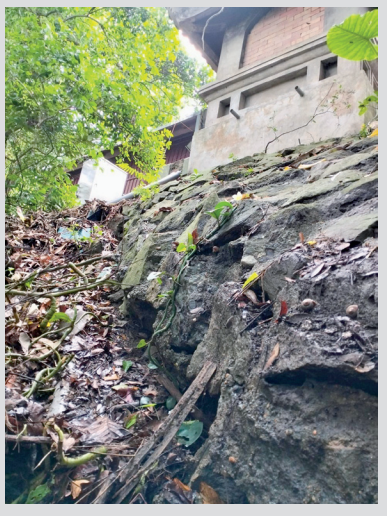
Chưa thấy "bom tấn" phòng vé [11]

ĐÀO TẠO VĐV ĐẲNG CẤP OLYMPIC:

Không thể trong một sớm, một chiều [15]

TẠI KHU DI TÍCH LỊCH SỬ, VĂN HÓA QUỐC GIA ĐẶC BIỆT ĐỀN HÙNG (PHÚ THỌ):

Báo động nguy cơ sạt lở đất, đá [8+9]

Bổ sung trách nhiệm của chính quyền địa phương về quản lý tiền công đức tại di tích

Thủ tướng Phạm Minh Chính vừa ký Công điện số 77/CĐ-TTg yêu cầu các Bộ, ngành, địa phương tăng cường công tác quản lý nhà nước đối với tiền công đức, tiền tài trợ tại các di tích lịch sử - văn hóa trên phạm vi toàn quốc. Bên cạnh những kết quả đạt được, Công điện cho biết công tác quản lý nhà nước đối với tiền công đức, tiền tài trợ vẫn còn một số hạn chế. Số liệu báo cáo thu, chi tiền công đức, tài trợ của các di tích, kể cả di tích xếp hạng quốc gia đặc biệt mới chỉ phản ánh một phần, chưa đầy đủ. Còn một số cơ sở di tích lịch sử, văn hóa chưa báo cáo kịp thời, đầy đủ công tác quản lý tiền công đức, tiền tài trợ; chưa thực hiện lắp đặt camera để giám sát tại các điểm tiếp nhận, kiểm đếm tiền công đức, tài trợ. Vẫn tồn tại tình trạng du khách đặt nhiều loại tiền trên các ban thờ tại các di tích làm mất đi sự tôn nghiêm, thanh tịnh nơi thờ tự. Việc quản lý tiền công đức, tiền tài trợ có lúc, có nơi chưa chặt chẽ, tiềm ẩn rủi ro để thất thoát, trộm cắp…

Trước tình hình trên, Thủ tướng Chính phủ yêu cầu: Chủ tịch UBND các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương nghiên cứu nội dung báo cáo, kiến nghị của Bộ Tài chính về kết quả kiểm tra tổng thể việc quản lý tiền công đức, tài trợ tại các di tích lịch sử - văn hóa trên phạm vi toàn quốc năm 2023 tại văn bản số 174/BC-BTC ngày 26.6.2024, theo chức năng, nhiệm vụ, thẩm quyền được giao chủ động thực hiện các nhiệm vụ, giải pháp phù hợp, kịp thời, hiệu quả theo quy định để tăng cường công tác quản lý tiền công đức, tài trợ tại các di tích lịch sử, văn hóa; rà soát văn bản, quy định của địa phương liên quan đến quản lý thu, chi tài chính cho công tác tổ chức lễ hội và tiền công đức, tài trợ cho di tích và hoạt động lễ hội để ban hành quyết định mới hoặc sửa đổi, bổ sung cho phù hợp theo quy định của Bộ Tài chính; chỉ đạo các tổ chức, cá nhân có liên quan công khai, minh bạch việc thu, chi các khoản công đức, tài trợ cho di tích và hoạt động lễ hội và cung cấp thông tin kịp thời khi được cơ quan chức năng có thẩm quyền yêu cầu theo quy định của pháp luật.

Tăng cường công tác tuyên truyền, tạo đồng thuận xã hội, huy động sự vào cuộc, đồng tình, ủng hộ của các tầng lớp nhân dân; xây dựng kế hoạch kiểm tra định kỳ và tăng cường kiểm tra, giám sát, bảo đảm tiền công đức, tài trợ cho di tích và hoạt động lễ hội được sử dụng chặt chẽ, công khai, minh bạch, hiệu quả, đúng mục đích, đúng quy định, kịp thời phát hiện, chấn chỉnh và xử lý nghiêm các tổ chức, cá nhân vi phạm theo quy định của pháp luật, tuyệt đối không để xảy ra lãng phí, tiêu cực, tham nhũng, lợi dụng hoạt động tín ngưỡng, hoạt động tôn giáo để trục lợi, phục vụ lợi ích cá nhân; góp phần giữ gìn, phát huy văn hóa truyền thống tốt đẹp của dân tộc và đóng góp tích cực cho việc bảo tồn, tu bổ, tôn tạo di tích, tổ chức lễ hội, phát huy giá trị di sản văn hóa dân tộc Việt Nam.

Thủ tướng đề nghị Bộ trưởng các Bộ: VHTTDL, Tài chính theo chức năng, nhiệm vụ, thẩm quyền được giao có trách nhiệm hướng dẫn UBND các địa phương, cơ quan, đơn vị liên quan trong công tác quản lý tiền công đức, tiền tài trợ tại các di tích lịch sử, văn hóa theo quy định. Bộ trưởng Bộ VHTTDL chủ trì, phối hợp với Bộ trưởng Bộ Tài chính, các Bộ, cơ quan, địa phương liên quan nghiên cứu, đề xuất cấp có thẩm quyền trong quý IV năm 2024 để bổ sung quy định về trách nhiệm quản lý nhà nước của chính quyền địa phương các cấp trong việc quản lý tiền công đức, tiền tài trợ tại các di tích lịch sử, văn hóa và chế tài xử lý nghiêm khi để phát sinh sai phạm.

L.SƠN

Chấn chỉnh dịch vụ câu mực đêm trái phép

Trước các dịch vụ câu mực nở rộ phục vụ du khách, lực lượng chức năng TP Đà Nẵng cho biết đã tăng cường tuần tra, kiểm soát và xử lý nghiêm các trường hợp vi phạm. Thời gian gần đây, dịch vụ câu mực đêm được quảng cáo trên mạng. Phương tiện câu mực tự phát cũng ngang nhiên hoạt động mặc dù không đủ điều kiện an toàn, gây nguy cơ mất an ninh trật tự trên biển. Theo Đồn biên phòng Sơn Trà (TP Đà Nẵng), từ đầu năm 2024 đến nay, đơn vị đã lập biên bản, xử phạt 8 trường hợp chở khách sai quy định đi lặn biển ngắm san hô, câu mực, không mang áo phao với số tiền 72 triệu đồng.

Bên cạnh đó, hoạt động trải nghiệm câu mực đêm là trái phép, chưa có cơ quan, đơn vị nào cấp phép hoạt động. Các phương tiện chở khách đều được hoán cải từ tàu cá cũ, không trang bị thiết bị phòng cháy, chữa cháy, không bảo đảm các điều kiện an toàn, y tế, cứu hộ cứu nạn. Khi hoạt động, các phương tiện này thường tắt đèn lúc di chuyển, địa bàn hoạt động trải dài dọc tuyến biển với hình thức ngày càng tinh vi. Đồn Biên phòng Sơn Trà khuyến cáo người dân, du khách chủ động tìm hiểu các quy định của pháp luật trước khi tham gia các hình thức trải nghiệm, để bảo đảm an toàn cho bản thân.

N.HÀ

Cậu bé...

(Tiếp theo trang 1)

Đã có hàng trăm thí sinh đến từ hơn 30 tỉnh, thành trong cả nước về "tranh tài" ở các nhóm chuyên nghiệp và không chuyên, đặc biệt trong đó có những thí sinh đã gây ấn tượng và "thắp" thêm ngọn lửa đam mê với cây đàn piano. Khi được giới thiệu thí sinh Nguyễn Phan Tuấn Hùng đến từ Khánh Hòa, một thành viên trong Ban tổ chức đã dẫn em từ trong cánh gà ra giữa sân khấu rồi chào khán giả. Dù bị khiếm thị nhưng những ngón tay của em lướt trên phím đàn một cách chuyên nghiệp. Không gian khán đài bên dưới, khán giả trải qua những cung bậc cảm xúc theo từng phím đàn của em. Giai điệu Rondo của nhà soạn nhạc, nghệ sĩ Johann Nepomuk Hummel được Tuấn Hùng trình diễn một cách thuần thục và tâm huyết.

Chị Phan Thị Thu Dung, mẹ của thí sinh Nguyễn Phan Tuấn Hùng mắt hướng về sân khấu và không khỏi xúc động khi con trai biểu diễn. Đây là lần thứ hai chị đồng hành cùng con trai đi tham dự sân chơi toàn quốc về tài năng Piano. Chị Thu Dung cho biết, lúc gần 4 tuổi, chị và người thân phát hiện cháu Hùng có năng khiếu về âm nhạc. Cháu thích hát và hát hay, đặc biệt là rất thích nghe đàn piano. "Cách đây gần hai năm, chúng tôi đến nhà một người bạn công tác ở Nhạc viện TP.HCM và đã được đàn tặng một bản piano. Dù chưa từng được học, nhưng sau khi nghe đàn, con trai tôi rất thích thú, mân mê từng phím đàn và đã đánh lại đúng đoạn nhạc vừa được nghe", chị Dung nhớ lại.

Với sự động viên của người bạn và nhận thấy con trai quá yêu thích piano, chị đã tìm giáo viên dạy đàn cho con. Do cháu Tuấn Hùng bị khiếm thị nên việc tìm được giáo viên dạy và học đàn cũng khó khăn. May mắn, có một cô giáo thấy được niềm đam mê và nỗ lực của cháu nên đã nhận lời. Cô đọc nốt, cháu nghe rồi đánh theo. Ban đầu, do không nhìn thấy bàn phím và bàn tay quá nhỏ nên đánh phím đàn chưa đủ lực, nhưng tập luyện rồi quen. Đến nay sau gần hai năm, cháu đã biểu diễn được nhiều bản nhạc piano của các tác giả nổi tiếng. "Con không may mắn như các bạn cùng trang lứa do khiếm thị, nhưng thấy con có năng khiếu và đam mê với piano nên gia đình tôi cũng đồng hành và đầu tư để con rèn luyện thêm, mong muốn tương lai con sau này đỡ vất vả", chị Dung chia sẻ. Trò chuyện sau cuộc thi, Tuấn Hùng cũng bộc bạch, "con rất thích âm nhạc và ước mơ sau này mình sẽ trở thành nghệ sĩ piano".

Tại cuộc thi, cậu bé khiếm thị Nguyễn Phan Tuấn Hùng đã nhận được lời khen ngợi từ Ban giám khảo, đó là sự nỗ lực và quyết tâm của em với những khả năng năng khiếu bẩm sinh. Tuấn Húng đã được Ban tổ chức trao giải Ba, bảng A ở nhóm không chuyên. Kết quả này sẽ là động lực để Tuấn Hùng tiếp tục rèn luyện và chinh phục ước mơ của mình.■

Phó Chủ tịch UBND tỉnh Thanh Hóa chỉ đạo "nóng" vụ di tích Giếng Ngọc bị vùi lấp

Phó Chủ tịch UBND tỉnh Thanh Hóa Đầu Thanh Tùng vừa có ý kiến chỉ đạo kiểm tra và cung cấp thông tin theo phản ánh của Báo *Văn Hóa* về di tích Giếng Ngọc Mỵ Châu - Trọng Thủy bị "mất tích" hơn một thập kỷ qua khi làm đường trên địa bàn xã Nghi Sơn (thị xã Nghi Sơn, Thanh Hóa). Theo đó, sau khi *Văn Hóa* tiếp tục có bài *"Vùi lấp di tích Giếng Ngọc ở Thanh Hóa: Thị xã Nghi Sơn vẫn… né trách nhiệm?"* (số 4072, ra ngày 7.8), ngày 9.8, Văn phòng UBND tỉnh Thanh Hóa đã có công văn số 11597/UBND-VX gửi Sở VHTTDL, UBND thị xã Nghi Sơn và các đơn vị liên quan truyền đạt ý kiến chỉ đạo của Phó Chủ tịch UBND tỉnh Thanh Hóa Đầu Thanh Tùng.

Phó Chủ tịch UBND tỉnh Thanh Hóa giao Sở VHTTDL chủ trì, phối hợp với UBND thị xã Nghi Sơn và các đơn vị liên quan, căn cứ Luật Báo chí và các quy định của pháp luật có liên quan, căn cứ chức năng nhiệm vụ, kịp thời kiểm tra, xác minh làm rõ nội dung và cung cấp thông tin, trả lời phản ánh của Báo *Văn Hóa*, báo cáo Chủ tịch UBND tỉnh kết quả kiểm tra, xác minh và những nội dung vượt thẩm quyền theo quy định. Trước đó, sau gần hai tháng kể từ khi *Văn Hóa* có bài *"Di tích Giếng Ngọc thuộc cụm di tích lịch sử, thắng cảnh Nghi Sơn (Thanh Hóa): Di tích bị bức tử, đề nghị phục hồi bị ngó lơ"*, ngày 3.8, UBND thị xã Nghi Sơn (Thanh Hóa) có "Báo cáo kết quả kiểm tra phản ánh của Báo *Văn Hóa* về di tích Giếng Ngọc Mỵ Châu - Trọng Thủy" gửi cơ quan chức năng. Tuy nhiên, báo cáo dài kín hai trang do Phó Chủ tịch UBND thị xã Nghi Sơn Mai Sỹ Lân ký không hề có câu từ, nội dung nào đề cập đến trách nhiệm của chủ đầu tư và đơn vị thi công khi triển khai thi công tuyến đường vào cảng nước sâu Nghi Sơn khiến di tích Giếng Ngọc bị vùi lấp hoàn toàn cách nay hơn một thập kỷ.

NGUYỄN LINH

Điều chỉnh quy hoạch một khu du lịch vì ảnh hưởng hành lang an toàn cầu đường sắt Nam Ô

Sở Xây dựng TP Đà Nẵng cho biết đã đề nghị Công ty CP Trung Thủy Đà Nẵng bổ sung phương án đề xuất điều chỉnh quy hoạch cụ thể đối với dự án Khu du lịch sinh thái Nam Ô (phường Hòa Hiệp Nam, quận Liên Chiểu) về việc ảnh hưởng bởi hành lang an toàn cầu đường sắt Nam Ô. Trước đó, Cục Đường sắt Việt Nam đã có văn bản đề nghị UBND thành phố Đà Nẵng khẩn trương có biện pháp chỉ đạo, yêu cầu Công ty CP Trung Thủy Đà Nẵng tự giác tháo dỡ, tổ chức giải tỏa công trình vi phạm, hoàn trả trạng thái ban đầu của phạm vi bảo vệ công trình cầu đường sắt Nam Ô; đưa toàn bộ máy móc, thiết bị phục vụ thi công ra khỏi phạm vi bảo vệ cầu.

Theo kết quả kiểm tra hiện trường của Cục Đường sắt Việt Nam, Công ty CP Trung Thủy Đà Nẵng vi phạm nghiêm trọng trong phạm vi bảo vệ công trình cầu đường sắt, quy định tại điều 10 Nghị định 56/2018 của Chính phủ quy định về quản lý, bảo vệ kết cầu hạ tầng đường sắt. Cục Đường sắt đề nghị TP Đà Nẵng tăng cường công tác tuyên truyền phổ biến Luật Đường sắt và các quy định pháp luật về trật tự, an toàn giao thông đường sắt đối với các tổ chức, cá nhân trên địa bàn TP để bảo đảm trật tự, an toàn giao thông đường sắt, ngăn chặn các hành vi vi phạm tiếp diễn, bảo đảm an toàn công trình cầu đường sắt Nam Ô.

MINH CHÂU

DỰ THẢO LUẬT DI SẢN VĂN HÓA (SỬA ĐỔI) SAU KHI ĐƯỢC TIẾP THU, CHỈNH LÝ:

Giải quyết được các vấn đề phát sinh

●TÙNG QUANG

Theo dự kiến, phiên họp Chuyên đề pháp luật tháng 8.2024 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội sẽ diễn ra từ ngày 12 - 14.8 tại phòng họp Tân Trào, Nhà Quốc hội. Tại phiên họp này, Ủy ban Thường vụ Quốc hội sẽ cho ý kiến việc giải trình, tiếp thu, chỉnh lý 10 dự thảo Luật, trong đó có dự thảo Luật Di sản văn hóa (sửa đổi) trước khi trình Quốc hội thông qua tại kỳ họp thứ 8.

Theo chương trình dự kiến, từ 14h đến 15h30 ngày 13.8, Ủy ban Thường vụ Quốc hội sẽ cho ý kiến việc giải trình, tiếp thu, chỉnh lý dự thảo Luật Di sản văn hóa (sửa đổi).

Trước đó, như tin đã đưa, tại kỳ họp thứ 7, Quốc hội khóa XV, trong phiên thảo luận hội trường về dự án Luật Di sản văn hóa (sửa đổi) vào sáng 26.6 đã có 24 ý kiến đại biểu Quốc hội, trong đó tập trung vào các nội dung: Phạm vi điều chỉnh của Luật; hoàn thiện hành lang pháp lý, tạo điều kiện thuận lợi cho hoạt động của bảo tàng tư nhân; di vật, cổ vật, bảo vật; di sản của đồng bào dân tộc thiểu số; quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị của công viên địa chất; số hóa di sản văn hóa; Quỹ bảo tồn di sản văn hóa; về các chính sách hỗ trợ nghệ nhân; thủ tục hành chính trong xây dựng công trình trong khu vực bảo vệ di tích; xã hội hóa trong bảo vệ và phát huy giá trị các di tích văn hóa…

Tại phiên thảo luận hội trường về dự án Luật Di sản văn hóa (sửa đổi) sáng 26.6, Quốc hội đánh giá cao dự thảo Luật Di sản văn hóa (sửa đổi) đã được chuẩn bị công phu, kỹ lưỡng, lắng nghe ý kiến của các cơ quan…

Ảnh: TRẦN HUẤN

Giải trình, tiếp thu, làm rõ thêm các ý kiến của đại biểu Quốc hội quan tâm, Bộ trưởng Bộ VHTTDL Nguyễn Văn Hùng cho biết: Khi được Quốc hội, Chính phủ giao, với tư cách là cơ quan soạn thảo để trình Quốc hội tại kỳ họp lần thứ 7, Bộ VHTTDL đã chủ động làm việc với các Bộ, ngành, địa phương, nghiên cứu các văn bản quy phạm pháp luật hiện hành và chuẩn bị một cách đầy đủ, công phu, tuân thủ đúng những quy trình về xây dựng văn bản quy phạm pháp luật. "Chúng tôi ý thức đây là luật chuyên ngành có độ khó vì liên quan đến di tích, di sản, một lĩnh vực quan trọng của văn hóa. Qua rà soát cho thấy liên quan đến 23 luật đang còn hiệu lực. Vấn đề đặt ra đối với cơ quan soạn thảo là xây dựng Luật Di sản văn hóa (sửa đổi) cần bao quát nhưng không được để chồng lấn, giao thoa quy định ở các luật khác mà hiện chúng ta vẫn đang tiếp tục thực hiện", Bộ trưởng nói và cho biết: "Luật phải có tính phổ quát nhưng không bỏ lọt những vấn đề cụ thể trong thực tiễn. Đây là yêu cầu không chỉ đối với Bộ VHTTDL. Chúng tôi tiếp thu những ý kiến xác đáng của đại biểu Quốc hội và sẽ phối hợp với các cơ quan của Quốc hội, nhất là cơ quan thẩm tra để hoàn thiện và trình Quốc hội thông qua tại Kỳ họp thứ 8".

Kết luận nội dung thảo luận, Phó Chủ tịch Quốc hội Nguyễn Thị Thanh cho biết: "Đây là dự án luật sửa đổi cho ý kiến lần đầu, qua thảo luận sáng nay và thảo luận ở tổ, nhiều ý kiến đại biểu Quốc hội đánh giá cao Chính phủ và cơ quan chủ trì thẩm tra đã chuẩn bị hồ sơ dự án luật công phu, kỹ lưỡng, lắng nghe ý kiến của các cơ quan liên quan, các chuyên gia, nhà khoa học, nhà quản lý, các đối tượng chịu sự tác động của luật, cơ bản thống nhất quan điểm sửa đổi luật này một cách toàn diện, nhằm tiếp tục thể chế hóa quan điểm, chủ trương của Đảng, khắc phục những khó khăn, vướng mắc, giải quyết các vấn đề phát sinh, nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di sản". Phó Chủ tịch Quốc hội Nguyễn Thị Thanh cho biết, sau kỳ họp thứ 7, Ủy ban Thường vụ Quốc hội sẽ chỉ đạo cơ quan chủ trì thẩm tra, cơ quan soạn thảo và các cơ quan hữu quan tổng hợp, nghiên cứu, tiếp thu các ý kiến phát biểu tại hội trường và các ý kiến thảo luận tại tổ để xây dựng Báo cáo tiếp thu, giải trình ý kiến các đại biểu Quốc hội, hoàn thiện hồ sơ dự án Luật Di sản văn hóa (sửa đổi) để trình Quốc hội xem xét, thông qua tại Kỳ họp thứ 8.

Báo cáo tại buổi làm việc với Phó Chủ tịch Quốc hội Nguyễn Thị Thanh vào chiều 8.8 vừa qua, Chủ nhiệm Ủy ban Văn hóa, Giáo dục của Quốc hội Nguyễn Đắc Vinh cũng cho biết, ngay sau kỳ họp thứ 7, Thường trực Ủy ban Văn hóa, Giáo dục đã tổ chức cuộc họp với Bộ trưởng Bộ VHTTDL, Trưởng Ban soạn thảo và các cơ quan có liên quan để thống nhất việc tiếp thu, giải trình, chỉnh lý dự thảo Luật và các nội dung báo cáo Ủy ban Thường vụ Quốc hội tại Phiên họp thứ 36. Theo ông Nguyễn Đắc Vinh, một số vấn đề lớn trong tiếp thu, giải trình, chỉnh lý liên quan đến tên gọi và phạm vi điều chỉnh; sở hữu di sản văn hóa; chính sách của nhà nước về di sản văn hóa; các hành vi bị nghiêm cấm; kiểm kê di sản văn hóa phi vật thể, kiểm kê di tích, kiểm kê di sản tư liệu; quản lý di vật, cổ vật, bảo vật quốc gia và xử lý di vật, cổ vật được phát hiện, giao nộp; Quỹ bảo tồn di sản văn hóa…

Tại buổi làm việc, Phó Chủ tịch Quốc hội Nguyễn Thị Thanh đồng tình với đánh giá của Chủ nhiệm Ủy ban Văn hóa, Giáo dục của Quốc hội Nguyễn Đắc Vinh và các đại biểu Quốc hội: Về cơ bản, dự thảo Luật sau khi chỉnh lý đã thể chế hóa các quan điểm, chủ trương của Đảng, khắc phục những khó khăn, vướng mắc, giải quyết các vấn đề phát sinh, nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa.■

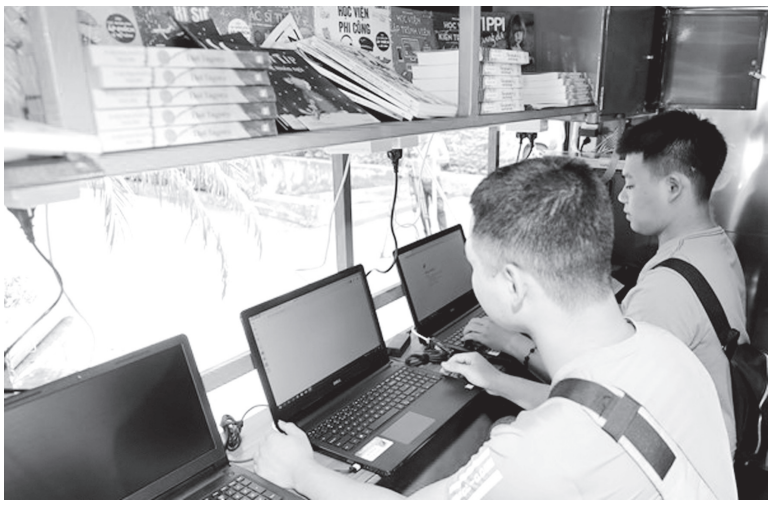
Các thiết chế văn hóa cộng đồng hoạt động ngày càng có hiệu quả

"Bộ VHTTDL đã triển khai thực hiện Kết luận số 49-KL/TW của Ban Bí thư về công tác khuyến học, khuyến tài, xây dựng xã hội học tập một cách nghiêm túc, có trọng tâm, trọng điểm; công tác đào tạo, phát triển nguồn nhân lực được quan tâm, chú trọng; các thiết chế văn hóa cộng đồng ở cơ sở, nhất là nhà văn hóa thôn bản, trung tâm văn hóa xã hoạt động ngày càng có hiệu quả, có ý nghĩa thiết thực, góp phần nâng cao dân trí, giảm bớt các tiêu cực trong xã hội".

Phó Chủ tịch kiêm Tổng Thư ký Hội khuyến học Việt Nam Lê Mạnh Hùng đã nhấn mạnh tại buổi làm việc vào cuối tuần qua của Đoàn công tác liên ngành Ban Tuyên giáo Trung ương với Bộ VHTTDL về việc thực hiện Kết luận số 49-KL/TW của Ban Bí thư về tiếp tục thực hiện Chỉ thị số 11-CT/TW của Bộ Chính trị về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác khuyến học, khuyến tài, xây dựng xã hội học tập. Phó Chủ tịch kiêm Tổng Thư ký Hội khuyến học Việt Nam Lê Mạnh Hùng và Thứ trưởng Bộ VHTTDL Trịnh Thị Thủy đồng chủ trì cuộc làm việc.

Tại buổi làm việc, thay mặt Đoàn công tác liên ngành, Phó Chủ tịch kiêm Tổng Thư ký Hội khuyến học Việt Nam Lê Mạnh Hùng đánh giá cao những kết quả mà Bộ VHTTDL đã đạt được trong quá trình thực hiện Kết luận số 49-KL/TW của Ban Bí thư. Đồng thời nhấn mạnh, Ban Cán sự Đảng, lãnh đạo Bộ VHTTDL cùng các đơn vị của Bộ đã quán triệt nghiêm túc các văn bản của Trung ương, gắn với thực hiện các nhiệm vụ của ngành. Theo ông Lê Mạnh Hùng, công tác khuyến học, khuyến tài, xây dựng xã hội học tập của Bộ VHTTDL đã được triển khai nghiêm túc, có trọng tâm, trọng điểm. Bên cạnh đó, Bộ VHTTDL cũng có sự phối hợp hiệu quả với các lực lượng trong xã hội để làm công tác văn hóa gắn với khuyến học sâu rộng hơn.

Phó Chủ tịch kiêm Tổng Thư ký Hội khuyến học Việt Nam Lê Mạnh Hùng đề nghị Bộ VHTTDL tiếp tục bổ sung, hoàn thiện đầy đủ hơn nữa Báo cáo triển khai thực hiện Kết luận số 49-KL/TW của Ban Bí thư tại Bộ VHTTDL để phục vụ công tác đánh giá thực hiện Kết luận số 49-KL/TW. Tiếp thu ý kiến đóng góp của các thành viên trong đoàn công tác, Thứ trưởng Trịnh Thị Thủy cho biết, Bộ VHTTDL sẽ nghiêm túc hoàn thiện Báo cáo triển khai thực hiện Kết luận số 49-KL/TW ngày 10.5.2019 của Ban Bí thư tại Bộ VHTTDL.

Cùng với đọc sách, người dân có thể truy cập Internet trên xe ô tô thư viện lưu động

MINH HÀ

Bảo đảm an toàn khi xả lũ hồ thủy điện

● THẾ TUẤN

Ngày 11.8, thông tin từ cơ quan dự báo khí tượng thủy văn Trung ương, mưa lớn tiếp tục bao phủ trên diện rộng các tỉnh miền núi, trung du và đồng bằng Bắc Bộ cho tới ngày 20.8. Lượng mưa cao nhất từ 150-170mm. Trong khi đó, nước tại nhiều hồ thủy điện phía Bắc vẫn ở mức cao.

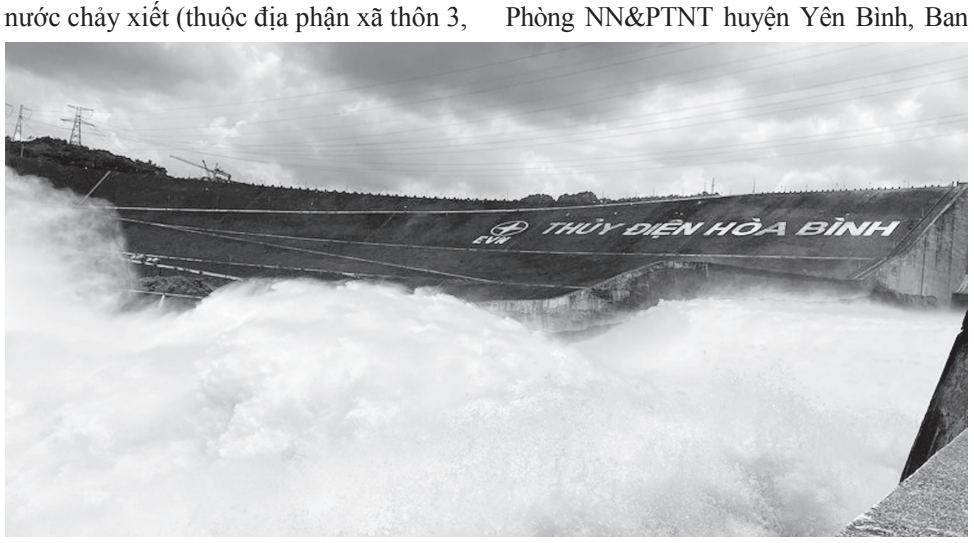
Mưa lớn kéo dài, nước các dòng sông dồn về các hồ thủy điện, thủy lợi dẫn tới việc bắt buộc phải xả lũ. Tuy vậy, mỗi lần thủy điện xả lũ, ngay cả khi xả lũ đúng quy trình thì người dân vùng hạ du vẫn lo lắng.

Hai vụ xả lũ nguy hiểm mới nhất

Không tính tới các vụ xả lũ những năm trước ảnh hưởng tới cuộc sống người dân vùng hạ du, ngay trong mùa mưa năm nay cũng đã có ít nhất hai vụ xả lũ gây nguy hiểm. Vụ thứ nhất, vào ngày 6.6 khi Nhà máy Thủy điện Đồng Nai 2 xả lũ. Theo lãnh đạo UBND xã Đinh Trang Thượng (huyện Di Linh, Lâm Đồng), chính quyền địa phương đã phải cùng Công an huyện và các lực lượng chức năng giải cứu 5 người bị mắc kẹt trên mỏm đá giữa dòng nước chảy xiết (thuộc địa phận xã thôn 3, xã Đinh Trang Thượng).

Ông K'Đô, Chủ tịch UBND xã Đinh Trang Thượng cho biết, khi phát hiện sự việc, đã gọi điện cho Nhà máy Thủy điện Đồng Nai 2 thông báo sự việc, yêu cầu đóng cửa xả đập để ngăn nước tràn về. Suốt từ 15h cho tới 20h cùng ngày, sau rất nhiều lần tìm cách giăng dây cứu hộ các nạn nhân mới được đưa vào bờ. Vụ thứ hai, tại hồ Thủy điện Thác Bà, xả lũ vào ngày 5.8 khiến các xã Vĩnh Kiên, Yên Bình, Hán Đà, Đại Minh và thị trấn Yên Bình bị ngập lụt. Theo chính quyền tỉnh Yên Bái, quá trình xả lũ đã gây thiệt hại 49 nhà dân và 30 xưởng gỗ. Cụ thể, tại thị trấn Thác Bà có 10 nhà dân, 5 xưởng gỗ bóc, xưởng mộc, xưởng ván ép và máy móc bị nước ngập ảnh hưởng. Xã Yên Bình có 11 nhà và 1 xưởng sản xuất. Xã Hán Đà có 1 nhà và xã Vĩnh Kiên có 27 hộ dân, 24 xưởng sản xuất gỗ bị thiệt hại...

Theo bà Đào Thị Thanh Hiền, Trưởng Phòng NN&PTNT huyện Yên Bình, Ban Chỉ huy phòng chống thiên tai và tìm kiếm cứu nạn huyện đã phải phối hợp với Ban Chỉ huy quân sự và các cơ quan khác huy động gần 200 người tham gia hỗ trợ di chuyển tài sản cho các gia đình. Trong 2 vụ xả lũ thủy điện kể trên thì việc xả lũ của Thủy điện Thác Bà được thực hiện theo đúng quy trình khi có Công điện của Bộ NN&PTNT. Ban Chỉ huy Phòng chống thiên tai và Tìm kiếm cứu nạn tỉnh Yên Bái cũng ban hành công văn yêu cầu đảm bảo an toàn hạ du khi thủy điện xả lũ. Còn vụ ở Thủy điện Đồng Nai 2, theo UBND xã Đinh Trang Thượng, chính quyền địa phương không hề nhận được thông báo xả lũ nên không có thông tin để cảnh báo người dân.

Thủy điện Hòa Bình mở cửa xả đáy xả lũ Ảnh: B.LÂM

Việc thủy điện xả lũ theo quy trình nhưng vẫn gây ảnh hưởng hay việc xả lũ mà "quên" không thông báo, không phải là việc hi hữu, trước đây đã từng có những vụ việc tương tự xảy ra. Thậm chí khi hậu quả xảy ra nhà máy thủy điện nói là đã có thông báo, nhưng người dân lại… không biết. Có thủy điện thông báo xả lũ nhưng thông báo trên loa cách 2 km mà "loa hỏng" nên người dân không nghe thấy. Chưa nói đó là còn có những vụ xả lũ trong đêm. Thực tế cho thấy trong quá trình điều tiết xả lũ hiện nay ở một số nhà máy thủy điện vẫn còn bất cập, có khi còn tắc trách dẫn đến nhiều thiệt hại cho vùng hạ du.

Đảm bảo an toàn tính mạng, tài sản của người dân

Mùa mưa bão năm nay được dự báo là nhiều diễn biến khó lường. Tại cuộc họp ứng phó áp thấp nhiệt đới trên Biển Đông ngày 15.7, Thứ trưởng Bộ NN&PTNT Nguyễn Hoàng Hiệp đã phải đặc biệt lưu ý thủy điện trong mùa mưa lũ năm nay các hồ thủy điện phải tuân thủ quy trình vận hành để đảm bảo an toàn. Trước khi xả lũ phải có thông báo trước (từ 8 đến 12h) và phải gửi đến đúng địa chỉ.

Còn tại Công điện số 75/CĐ-TTg ngày 4.8, Thủ tướng Chính phủ cũng yêu cầu Bộ NN&PTNT chủ trì, phối hợp với các cơ quan liên quan chỉ đạo vận hành an toàn các hồ thủy lợi, thủy điện, nhất là các hồ chứa nước lớn trên hệ thống bậc thang thủy điện sông Đà, bảo đảm tuyệt đối an toàn cho công trình, góp phần cắt giảm lũ cho hạ du. Đặc biệt, Công điện của Thủ tướng Chính phủ nhấn mạnh, trong mọi trường hợp việc phòng chống thiệt hại, phòng tránh ngập úng cho hạ du phải đặt lên trước nhất, cao nhất. Các nhà máy thủy điện bên cạnh việc nghiêm túc thực hiện quy trình vận hành nhà máy cần phối hợp chặt chẽ với địa phương để thực hiện hiệu quả các phương án bảo vệ hồ đập, ứng phó thiên tai; nhất là có các phương án ứng phó với tình huống khẩn cấp nhằm đảm bảo an toàn tính mạng, tài sản của người dân. Các lực lượng chức năng ở địa phương rà soát phương án chống lũ, đặc biệt khu vực có nguy cơ sạt lở bờ sông, khu dân cư ở bãi sông.

Như vậy, có thể thấy trách nhiệm đối với dân trong việc xả lũ hồ chứa thủy điện thuộc về Bộ NN&PTNT (một phần thuộc Bộ Công thương), các chủ hồ chứa nước, chính quyền địa phương. Mặt khác, cũng rất cần xử lý nghiêm những vụ xả hồ chứa trong mùa mưa lũ gây tác hại xấu tới cuộc sống người dân. ■

Cẩn trọng khi book vé máy bay, tour du lịch giá rẻ trên mạng xã hội

Theo Cục An toàn thông tin (Bộ TT&TT), thời gian gần đây, trong các hội nhóm trao đổi, mua bán vé máy bay xuất hiện nhiều đối tượng rao bán vé máy bay với giá rẻ bất ngờ, yêu cầu người mua chuyển tiền đặt cọc, rồi chiếm đoạt tiền. Lợi dụng tâm lý ham rẻ, một số đối tượng tạo lập các tài khoản Facebook ảo, đăng tải các bài viết rao bán vé máy bay, đặt phòng giá rẻ trong các hội nhóm nhiều người tham gia. Sau khi có người liên hệ hỏi mua, các đối tượng yêu cầu chuyển tiền đặt cọc rồi sau đó chiếm đoạt, nhiều người dân đã bị lừa lên tới cả chục triệu đồng.

Các đối tượng thường giả mạo các công ty du lịch nổi tiếng, đính kèm trong bài đăng số điện thoại dễ nhớ và tên tài khoản ngân hàng uy tín, minh bạch. Nội dung bài đăng thường là quảng bá về các chương trình khuyến mãi, voucher với ưu đãi lớn và số lượng có hạn. Sau khi nạn nhân hoàn tất chuyển tiền đặt cọc, các đối tượng gửi mã code vé, code đặt phòng cho nạn nhân. Kẻ xấu đã khiến nhiều người sập bẫy khi không thể ngờ rằng chúng không hề thanh toán tiền trên hệ thống mà chỉ lợi dụng tính năng hỗ trợ đặt vé, đặt phòng của một số khách sạn hay hãng máy bay, cho phép khách hàng đặt lấy mã trước và thanh toán chậm trong vòng 12-24h. Chỉ khi khách hàng đến sân bay hay địa điểm du lịch thì mới biết mình đã bị lừa.

Cục An toàn thông tin khuyến cáo người dân đề cao cảnh giác khi tham gia mua bán vé máy bay trên các nền tảng mạng xã hội; xác minh kỹ thông tin của công ty, yêu cầu đối tượng cung cấp hợp đồng Công ty, có dấu chữ ký của giám đốc và thực hiện các biện pháp tra cứu để xác thực tên miền website, hồ sơ đăng ký kinh doanh, địa chỉ và mã số thuế công ty trước khi thực hiện giao dịch; khi phát hiện dấu hiệu lừa đảo, người dân cần trình báo ngay với lực lượng chức năng, chia sẻ qua mạng xã hội để phòng ngừa, ngăn chặn hành vi lừa đảo lan rộng.

B.N

Giám sát chất lượng các loại bánh, kẹo Trung thu

Cục An toàn thực phẩm (Bộ Y tế) yêu cầu tăng cường thanh kiểm các cơ sở sản xuất, kinh doanh bánh trung thu khi dịp Trung thu đang đến gần, nhu cầu tiêu dùng các loại bánh, kẹo đặc biệt là bánh trung thu tăng đột biến. Bên cạnh các cơ sở sản xuất kinh doanh có uy tín, sản phẩm bảo đảm an toàn, cũng còn một số tổ chức, cá nhân có hành vi lén lút đưa ra thị trường một số loại bánh kẹo nhập lậu, không có nguồn gốc, xuất xứ.

Để bảo đảm an toàn thực phẩm, phòng ngừa ngộ độc thực phẩm, bảo vệ quyền lợi và sức khỏe người tiêu dùng, Cục An toàn thực phẩm đã có công văn số 1964/ATTP-NĐTT, đề nghị UBND các tỉnh, thành phố; Sở Y tế các tỉnh, thành phố; đặc biệt là Sở An toàn thực phẩm TP.HCM, Ban Quản lý An toàn thực phẩm tỉnh Bắc Ninh, Ban Quản lý An toàn thực phẩm thành phố Đà Nẵng chỉ đạo các đơn vị chức năng triển khai các biện pháp bảo đảm an toàn thực phẩm. Cục An toàn thực phẩm yêu cầu các đơn vị trên phối hợp với Sở Công Thương, Sở NN&PTNT triển khai hoạt động thanh tra, kiểm tra việc chấp hành các quy định của pháp luật về an toàn thực phẩm của các cơ sở sản xuất, chế biến, kinh doanh thực phẩm trên địa bàn, tập trung ưu tiên các cơ sở sản xuất, kinh doanh bánh trung thu, bánh kẹo, nước giải khát, thực phẩm truyền thống sản xuất tại các làng nghề, cơ sở nhỏ lẻ; cơ sở kinh doanh dịch vụ ăn uống, thức ăn đường phố…

Kịp thời truy xuất, thu hồi các sản phẩm không đảm bảo an toàn thực phẩm, xử lý nghiêm các hành vi vi phạm và công khai tên cơ sở, địa chỉ, loại sản phẩm vi phạm trên các phương tiện thông tin đại chúng, nếu có dấu hiệu hình sự đề nghị chuyển cơ quan công an để xử lý theo quy định của pháp luật. Các đơn vị chủ động phối hợp với các cơ quan truyền thông tăng cường công tác thông tin, giáo dục và truyền thông về an toàn thực phẩm trong dịp Tết Trung thu.

P.V

Địa chỉ đỏ của người làm báo Việt Nam

PHƯƠNG ANH; ảnh: TRẦN HUẤN

Di tích lịch sử quốc gia Địa điểm Trường dạy làm báo Huỳnh Thúc Kháng đã mang đến cho các thế hệ người làm báo Việt Nam cảm xúc tự hào, biết ơn và trân trọng. Nhà báo Lê Quốc Minh, Chủ tịch Hội Nhà báo Việt Nam khẳng định, đây là địa chỉ đỏ để các nhà báo, nhất là các nhà báo trẻ hướng về nguồn, để tìm hiểu lịch sử báo chí hào hùng, nghe kể chuyện về lớp lớp đàn anh đi trước và xây đắp cho tương lai của báo chí nước nhà.

Lễ khánh thành, bàn giao công trình tu bổ, tôn tạo di tích lịch sử quốc gia Địa điểm Trường dạy làm báo Huỳnh Thúc Kháng vừa được Hội Nhà báo Việt Nam và Tỉnh ủy, UBND tỉnh Thái Nguyên trang trọng tổ chức cuối tuần qua, tại xã Tân Thái (huyện Đại Từ, Thái Nguyên).

Điểm đến trên bản đồ báo chí Việt Nam đương đại

Đây là hoạt động đầu tiên trong chuỗi hoạt động hướng tới 100 năm Ngày Báo chí Cách mạng Việt Nam (21.6.1925 - 21.6.2025) và 75 năm ngày thành lập Hội Nhà báo Việt Nam (21.4.1950 - 21.4.2025). Mong muốn khai thác và phát huy hiệu quả những giá trị lịch sử to lớn của di tích lịch sử quốc gia Địa điểm Trường dạy làm báo Huỳnh Thúc Kháng, thêm một điểm đến ý nghĩa trên bản đồ báo chí Việt Nam đương đại, công trình tu bổ, tôn tạo di tích quốc gia Địa điểm Trường Dạy làm báo Huỳnh Thúc Kháng đã được triển khai. "Di tích là công trình văn hóa, lịch sử quan trọng nhằm tôn vinh di sản báo chí to lớn mà Chủ tịch Hồ Chí Minh và các nhà báo cách mạng tiền bối đã để lại cho các thế hệ nhà báo hôm nay và mai sau", nhà báo Lê Quốc Minh khẳng định.

Trường dạy làm báo Huỳnh Thúc Kháng ra đời là dấu mốc đặc biệt gắn với những chặng đường làm báo vinh quang, dưới sự dẫn dắt của Chủ tịch Hồ Chí Minh, người thầy đầu tiên của báo chí cách mạng, vị lãnh tụ thiên tài của dân tộc ta. Xúc động và tự hào là cảm xúc của những người làm báo sau 75 năm, kể từ dấu mốc cơ sở đào tạo báo chí đầu tiên của báo chí cách mạng Việt Nam, cũng là cơ sở đào tạo duy nhất trong thời kỳ kháng chiến chống thực dân Pháp ra đời. Tên trường do đích thân Chủ tịch Hồ Chí Minh chọn đặt. Người đặc biệt quan tâm và hai lần viết thư động viên tinh thần dạy và học của thầy trò nhà trường lúc đó. Tấm bảng đen nằm giữa "bảo tàng thu nhỏ" tái hiện bóng dáng của một giảng đường tre nứa trên đồi 75 năm về trước, giờ đây đang gợi lên thật nhiều xúc cảm với dòng phấn viết tên ngôi trường đặc biệt, Khóa học đặc biệt và quãng thời gian cũng thật đặc biệt: Khai giảng ngày 4.4.1949. Bế giảng ngày 6.7.1949

Ban Giám đốc Trường ngày ấy được thành lập gồm năm người: Ông Đỗ Đức Dục, Phó Bí thư Tổng bộ Việt Minh làm Giám đốc, ông Xuân Thủy làm Phó Giám đốc. Trong vòng 3 tháng, trường đã tổ chức thành công khóa đào tạo ngắn hạn đặc biệt của mình. Do hoàn cảnh kháng chiến, Trường dạy làm báo Huỳnh Thúc Kháng chỉ tổ chức được duy nhất khóa học này. 42 học viên là cán bộ chính trị, quân sự, báo chí của cả nước tham dự. Các giảng viên là những lãnh đạo giàu kinh nghiệm về chính trị, phong phú về lý luận, thực tiễn và là những nhà hoạt động văn hóa văn nghệ, trí thức cách mạng có tên tuổi như Trường Chinh, Võ Nguyên Giáp, Hoàng Quốc Việt, Lê Quang Đạo, Tố Hữu, Nguyễn Thành Lê, nhà báo Quang Đạm, nhà văn, nhà thơ, nhà phê bình văn học Nguyễn Đình Thi, nhà văn Nguyễn Huy Tưởng, nhà thơ Xuân Diệu, nhà văn Nam Cao, nhà thơ Thế Lữ, nhà văn Nguyễn Tuân… Tổng Bí thư Trường Chinh trực tiếp giảng dạy tại Trường, ông đã để lại bút tích trong Sổ ghi cảm tưởng của lớp học: "Khóa thứ nhất Trường Huỳnh Thúc Kháng này là một thí nghiệm hay. Tôi tin rằng sau khi rút tỉa kinh nghiệm của khóa này, Tổng bộ Việt Minh sẽ thành công hơn trong việc đào tạo cán bộ chiến đấu với quân thù bằng ngòi bút và hướng dẫn dư luận quốc dân".

Các học viên sau khi tốt nghiệp, nhiều người đã trở thành các cây bút trụ cột của nhiều cơ quan báo chí hoặc trong lĩnh vực văn hóa văn nghệ nước nhà.

Phó Chủ tịch Quốc hội Nguyễn Thị Thanh; Chủ tịch Hội Nhà báo Việt Nam Lê Quốc Minh và các đại biểu tham quan di tích

Không gian di tích Địa điểm Trường dạy làm báo Huỳnh Thúc Kháng

Khắc ghi một thế hệ vàng

Theo nhà báo Lê Quốc Minh, thời gian dần trôi theo dòng chảy của lịch sử, hầu hết các giảng viên, học viên của Trường dạy làm báo Huỳnh Thúc Kháng đã về cõi vĩnh hằng. Dù muộn nhưng chúng ta vẫn đang nỗ lực tôn vinh và khắc ghi về một thế hệ nhà báo kháng chiến tiên phong trên mặt trận báo chí đã từng dành cả đời mình vì mục tiêu *"Tất cả để chiến thắng"* góp sức làm nên truyền thống vẻ vang và sức sống của báo chí cách mạng nước ta.

Bà Đào Thị Ngọc Dung (92 tuổi), thân nhân học viên tại Trường dạy làm báo Huỳnh Thúc Kháng cho biết, gia đình đã hiến tặng Bảo tàng Báo chí Việt Nam nhiều bức ảnh chụp thời kỳ đó, trong đó có bức ảnh chụp Ban giám hiệu, giảng viên và hơn 40 học viên của lớp học ngày ấy đã được tạc thành bức phù điêu trưng bày tại không gian di tích. Lặn lội từ Hà Nội lên khu di tích để dự lễ khánh thành và bàn giao công trình, bà Dung xúc động: "Cách đây 5 năm (năm 2019), tôi có thay mặt ông nhà tôi lên đây dự lễ cắm mốc và gắn bia di tích. Lúc đó, ông ngoài 90 tuổi, khá yếu nên không đích thân đi được. Tuy nhiên khi mọi người quan tâm đến địa chỉ của những người báo chí gian khổ nhưng cũng đầy vinh quang, ông ấy mừng lắm. Rất tiếc năm ngoái ông ấy đã mất nên không kịp chứng kiến công trình được hoàn thành".

Giờ đây, bên Hồ Núi Cốc, soi bóng xuống vùng đất lịch sử Tân Thái, một quần thể di tích được thiết kế và thi công phỏng dựng trên cơ sở những ghi chép và tư liệu để lại về một giảng đường tre nứa trên đồi và ngôi nhà sàn của Tổng bộ Việt Minh, như hai bảo tàng thu nhỏ, được Bảo tàng Báo chí Việt Nam nỗ lực thực hiện hai trưng bày "Báo chí chiến khu Việt Bắc 1946-1954" và "Trường dạy làm báo Huỳnh Thúc Kháng - 1949". Cùng với đó, "Quảng trường mini" rộng 200m^2, với bức phù điêu cao gần 3m rộng gần 8m được kỳ vọng sẽ là một điểm nhấn ấn tượng tạo cảm xúc cho khách tham quan.

Phát biểu tại buổi lễ, Phó Chủ tịch Quốc hội Nguyễn Thị Thanh nhấn mạnh, di tích quốc gia Địa điểm Trường dạy làm báo Huỳnh Thúc Kháng sẽ góp thêm một "địa chỉ đỏ" trên con đường di sản cách mạng đầy tự hào ở nơi từng là "thủ đô kháng chiến", làm phong phú hơn mạng lưới các di tích lịch sử, văn hóa, danh lam thắng cảnh của vùng Chiến khu Việt Bắc. Phó Chủ tịch Quốc hội Nguyễn Thị Thanh đề nghị các cơ quan chức năng của tỉnh, sau khi nhận bàn giao di tích cần phối hợp chặt chẽ, thường xuyên với Hội Nhà báo Việt Nam triển khai những hoạt động hữu ích, khai thác, sử dụng hiệu quả công năng của những hạng mục đã được tu bổ, tôn tạo để tiếp tục gìn giữ, bảo tồn, phát huy giá trị bền vững của di tích quốc gia có tầm vóc và ý nghĩa thiêng liêng, là nơi kết nối lịch sử, hiện tại và tương lai của nền báo chí cách mạng Việt Nam.

Nhà báo Lê Quốc Minh chia sẻ, dự kiến di tích Trường dạy làm báo Huỳnh Thúc Kháng sẽ được đưa vào danh mục các điểm tham quan "Thủ đô gió ngàn", Thủ đô của đất nước trong thời kỳ kháng chiến chống thực dân Pháp (Thái Nguyên, Tuyên Quang, Bắc Kạn), trong đó Thái Nguyên giữ vị trí đặc biệt quan trọng, vị trí trung tâm của "Thủ đô kháng chiến". "Chúng tôi sẽ đẩy mạnh tuyên truyền đến các hội nhà báo địa phương, các liên chi hội và chi hội nhà báo trong toàn quốc với mong muốn tất cả giới báo chí thấy rõ tầm quan trọng của di tích này, từ đó coi đây là một địa chỉ đỏ để các nhà báo, nhất là các nhà báo trẻ, hướng về nguồn, để tìm hiểu lịch sử báo chí hào hùng, nghe kể chuyện về lớp lớp đàn anh đi trước và xây đắp cho tương lai của báo chí nước nhà", ông Minh khẳng định. ■

VIẾT TIẾP LOẠT BÀI: *TÌM ĐÂU RA CẢNH "TRÊN BẾN DƯỚI THUYỀN"?*

Khi chợ nổi **không còn… "nổi"**

Bài, ảnh: HOÀNG HẢI - Đ.T

Từ lâu, chợ nổi được xem là "đặc sản" du lịch trứ danh của sông nước miền Tây, được xếp vào điểm đến hấp dẫn cả du khách trong nước và quốc tế, thế nhưng ngày nay chỉ còn là "vang bóng một thời".

Chợ nổi Cái Răng, một trong những chợ nổi hiếm hoi còn sức hút du khách, tuy nhiên vẫn đứng trước nguy cơ mai một

Tiếc nuối ngẩn ngơ

Những năm gần đây, du khách đến các chợ nổi miền Tây không khỏi thất vọng trước cảnh đìu hiu, ghe xuồng thưa thớt, vắng bóng dần, thậm chí có chợ nổi không còn "nổi".

Nói đến chợ nổi Ngã Bảy (còn gọi chợ nổi Phùng Hiệp) thuộc tỉnh Hậu Giang ngày nay, học giả Vương Hồng Sển từng miêu tả đây là chợ nổi rất sung túc, ghe đò qua lại tấp nập, là chợ đầu mối trên phố - dưới sông lớn nhất nhì miền Tây. Chợ nổi Ngã Bảy cũng là một trong những nơi khơi nguồn cho du lịch đường sông miền Tây khi chào đón những du khách người nước ngoài đầu tiên vào khoảng đầu thập niên 90, thế kỷ XX. Nắm bắt cơ hội thời bấy giờ, người dân địa phương đầu tư tiền của để đóng ghe làm ăn, phục vụ du khách.

Theo những người làm du lịch lâu năm, hoạt động du lịch trên chợ nổi Ngã Bảy phát triển đỉnh điểm vào những năm đầu của thế kỷ XXI. Điều này cũng dẫn đến tình trạng quá tải về giao thông thủy, buộc chính quyền địa phương phải can thiệp bằng cách di dời chợ nổi này vào năm 2022. Bắt đầu từ đây, chợ nổi "chìm" dần vào cảnh vắng vẻ, đìu hiu, giới thương hồ lui ghe đến nơi khác, hoặc bỏ xuồng lên bờ mưu sinh.

"Anh bạn tôi trên Sài Gòn nhiều lần điện thoại hỏi thăm, muốn đưa cả nhà về tham quan chợ nổi Ngã Bảy, tôi đành nói thật với bạn rằng chợ nổi còn đâu mà về? Thà nói vậy còn hơn để bạn về rồi lại hụt hẫng", một người dân bản địa ngậm ngùi chia sẻ. Theo nhiều nhà nghiên cứu, việc di dời chợ nổi Ngã Bảy bằng sự can thiệp hành chính một cách "thô bạo" đã tự đánh mất đi đặc sản du lịch mà tạo hóa ban tặng cho người dân bản địa, làm mất đi đặc trưng văn hóa vốn có của nó.

Đây cũng là tình cảnh chung của chợ nổi Cái Bè (Tiền Giang), Ngã Năm (Sóc Trăng) hay Long Xuyên (An Giang). Từng là chợ nổi trứ danh ở miền Tây, thời hoàng kim, chợ nổi Cái Bè tấp nập ghe xuồng ken cứng, hoạt động suốt từ lúc nhìn chưa rõ mặt người (3h sáng) đến tận xế chiều, thu hút rất đông du khách đến trải nghiệm và khám phá. Thế nhưng, quang cảnh nhộn nhịp trên bến dưới thuyền, ghe tàu tấp nập buôn bán ngày nào, nay chỉ còn là "một thời vang bóng".

Qua tìm hiểu được biết, để kéo chợ nổi Cái Bè không bị "chìm", đề án Bảo tồn và phát huy chợ nổi Cái Bè được chính quyền địa phương lập ra từ năm 2017. Ấy vậy mà qua gần 7 năm nay, số phận chợ nổi Cái Bè vẫn cứ lênh đênh theo sóng nước khi mà ghe đò ngày càng èo uột, khách đến thưa dần, có nguy cơ mai một. Ngay cả gia đình một thương hồ có hàng chục năm buôn bán trên chợ nổi này cũng không biết tương lai sẽ về đâu, khi mà cảnh ế ẩm vẫn cứ diễn ra hằng ngày.

> *"Không chỉ là truyền thống, chợ nổi còn là nét văn hóa đặc trưng của người miền Tây. Để chợ nổi trở lại là đặc sản du lịch hấp dẫn du khách, các địa phương nên tính toán chuyển từ chợ nổi tự nhiên sang chợ nổi nhân tạo, như cách làm của Thái Lan"*
>
> **(Nhà nghiên cứu văn hóa NHÂM HÙNG)**

Nơi quy tụ của năm nhánh sông, thời kỳ sầm uất của chợ nổi Ngã Năm (Sóc Trăng) quy tụ hàng trăm chiếc ghe của thương hồ khắp các nơi đổ về buôn bán. Tuy nhiên, hàng trăm thương hồ ăn nên làm ra ngày nào, nay đã lui ghe tìm kế mưu sinh, khách vắng nên xuồng ghe cũng bỏ chợ, "chạy" theo du khách, chỉ còn lại những nhánh sông yên tĩnh.

Đến chợ nổi Ngã Năm những ngày này, lâu lâu chúng tôi mới nhìn thấy có chiếc ghe, xuồng chạy qua, làm mặt nước chao lên rồi lặng trở lại. Đưa chúng tôi về thăm lại nơi mình từng ghi phóng sự cảnh thuyền ghe tấp nập nhiều năm trước đây, một anh đồng nghiệp "thổ địa" chạnh lòng thủ thỉ: "Giờ về chợ nổi mà không nghe được tiếng rao hay tiếng ghe xuồng đụng nhau cộp cộp như hồi trước thì "cưng" cũng đừng thắc mắc, hỏi anh nha. Bởi bây giờ người ta ví von chợ nổi miền Tây như đôi bạn thân cùng nổi rồi cùng chìm vậy đó".

Nghe đến đây, chúng tôi, du khách muốn tìm lại cảm giác lắc lư theo con sóng nước, vừa thưởng thức tô bún nước lèo đặc sản Sóc Trăng, vừa ngắm cảnh ghe thuyền tấp nập buôn bán trên chợ nổi, không khỏi tiếc nuối ngẩn ngơ.

Đừng bảo tồn trên giấy

Nhìn thấy tiềm năng du lịch của chợ nổi, nên những năm trước, nhiều địa phương đã xây dựng đề án bảo tồn và phát huy giá trị của chợ nổi. Cụ thể, Tỉnh ủy và HĐND tỉnh Sóc Trăng đã có Nghị quyết và kế hoạch triển khai Đề án tổng thể phát triển du lịch tỉnh Sóc Trăng giai đoạn 2023-2025, định hướng đến năm 2030 xác định du lịch văn hóa thương hồ chợ nổi Ngã Năm là một trong 10 sản phẩm du lịch chủ lực của tỉnh. Thị xã Ngã Năm cũng có Đề án phát triển du lịch thị xã Ngã Năm gắn với bảo tồn chợ nổi giai đoạn 2021-2025 để trở thành sản phẩm du lịch sông nước hấp dẫn chủ lực của tỉnh. Thế nhưng xem ra, việc bảo tồn dường như mới dừng lại ở đề án, thực tế thì chợ nổi trứ danh này đang "chìm" dần.

Lý giải nguyên nhân chợ nổi miền Tây không còn "nổi", một số nhà nghiên cứu nhìn nhận, với sự phát triển của giao thông đường bộ ngày nay mang đến nhiều thuận lợi cho người dân buôn bán, đi lại… nên các thương hồ lui ghe, rời sông là điều dễ hiểu, vì họ muốn chuyển lên bờ để buôn bán thuận tiện hơn. Không còn thương hồ thì các chợ nổi trở nên thưa vắng, mất sức hấp dẫn. Vậy thì du khách đến trải nghiệm gì, khám phá gì ở đây nữa?

Theo TS Trần Hữu Hiệp, Phó Chủ tịch Hiệp hội Du lịch Đồng bằng sông Cửu Long, để chợ nổi tồn tại gắn với phát triển du lịch thì cần thay đổi tư duy tác động, tổ chức lại hoạt động của chợ nổi, tránh thay đổi thô bạo như chợ nổi Ngã Bảy. Theo đó, ngành Công thương và VHTTDL cần phối hợp chặt chẽ với nhau để tổ chức lại sinh hoạt của chợ nổi theo hướng bảo tồn "hồn cốt" của chợ nổi chính là thương hồ với hoạt động mua bán nhộn nhịp, gắn với phát triển du lịch sẽ tạo ra sức hấp dẫn để phát huy giá trị của chợ nổi.

Dành nhiều tâm huyết nghiên cứu về chợ nổi, Nhà nghiên cứu văn hóa Nhâm Hùng cho rằng, không chỉ là truyền thống, chợ nổi còn là nét văn hóa đặc trưng của người miền Tây. Để chợ nổi trở lại là đặc sản du lịch hấp dẫn du khách, các địa phương nên tính toán chuyển từ chợ nổi tự nhiên sang chợ nổi nhân tạo, như cách làm của Thái Lan. Dù các địa phương đã xây dựng đề án bảo tồn và phát huy giá trị của chợ nổi nhiều năm qua, nhưng kết quả mang lại của các đề án chưa mấy khả thi. Hiện chỉ còn chợ nổi Cái Răng (TP Cần Thơ) giữ được đặc trưng và còn sức hút đối với du khách, thế nhưng vẫn đang tồn tại không ít bất cập trong hoạt động, nếu không kịp thời có giải pháp bảo tồn và phát huy giá trị di sản của chợ nổi Cái Răng, nguy cơ mai một là khó tránh khỏi. ■

Chợ nổi Ngã Năm những năm còn nhộn nhịp, thương hồ buôn bán tấp nập

Cách làm hay ở vùng cao An Lão

● **Bài, ảnh: LINH TÁ**

An Lão là huyện miền núi, vùng cao của tỉnh Bình Định có nhiều tiềm năng trong phát triển du lịch sinh thái, du lịch cộng đồng và du lịch nghỉ dưỡng. Ngoài những lợi thế về tự nhiên, An Lão còn có nhiều nét văn hóa đặc sắc, trong đó phải kể đến trang phục truyền thống của người Hrê và Ba Na.

Trang phục truyền thống của người Ba Na đang được các thế hệ giữ gìn

Nhà nghiên cứu văn hóa dân tộc Yang Danh cho rằng: "Trang phục truyền thống của người Hrê, Ba Na chính là sự kết tinh văn hóa trong môi trường tự nhiên, xã hội riêng biệt. Nó mang nét đẹp của sự hồn nhiên, thanh khiết như đất, như nước, như núi rừng". Theo ông Yang Danh, thổ cẩm, trang phục truyền thống đã thành một phần tất yếu của đời sống cư dân và là một phần trong đời sống văn hóa của đồng bào Hrê, Ba Na.

Cũng theo nhà nghiên cứu Yang Dang, sản phẩm thổ cẩm của đồng bào Hrê, Ba Na được chế tác thủ công chủ yếu bằng nguyên liệu chính là bông được trồng trên rẫy. Đến mùa bông nở rộ, người phụ nữ Hrê, Ba Na lại mang gùi lên rẫy hái về phơi khô, tách hạt, nhồi mịn, xoe từng lọn nhỏ, kéo thành sợi, sau đó đem nhuộm thành nhiều màu khác nhau. Trong đó có màu đen, màu đỏ và màu trắng. Màu đen làm nền chủ đạo, vì màu đen là màu kín đáo, dịu dàng và mạnh mẽ.

Nghệ nhân Đinh Văn Bình, đồng bào Hrê ở xã An Dũng chia sẻ: "Hoa văn trên thổ cẩm của đồng bào Hrê được bố trí đối xứng, gắn liền với thiên nhiên núi rừng, sông nước, cây cối, hoa lá, với quan niệm vạn vật hữu linh, nhân sinh, vũ trụ, lịch sử, văn hóa tộc người làm chủ đạo, từ những dải băng màu song song, đến hoa văn hình học cách điệu tam giác cân, các hình vuông xếp cạnh nhau".

Cũng theo nghệ nhân Đinh Văn Bình, người Hrê cho rằng hai màu đen, trắng sẽ đại diện cho đất và nước, màu đỏ đại diện cho thần linh, cả ba màu ấy hòa quyện, bổ trợ nhau trên từng chi tiết cho các sản phẩm thổ cẩm thêm rực rỡ. Các gam màu đỏ, đen, trắng trên trang phục của người Hrê được kết hợp với bố cục có chọn lọc, các đường sọc đỏ không rực rỡ, màu đen được sử dụng làm nền vẫn không lấn át các màu khác, màu xám, màu xanh không quá đậm khiến cho các màu sắc hoa văn tạo nên sự dịu dàng, đằm thắm vững chãi không rực rỡ chói mắt. Màu sắc hoa văn trên sản phẩm dệt thổ cẩm của người Hrê còn thể hiện đặc điểm giới tính khá rõ nét. "Riêng chiếc váy của phụ nữ Hrê có màu đen dịu dàng, tượng trưng màu của đất, còn chiếc khố và khăn quấn đầu của người đàn ông Hrê thì bao giờ màu đỏ cũng chiếm ưu thế nổi trội", nghệ nhân Đinh Văn Bình cho biết thêm.

Nhắc đến thổ cẩm, trang phục truyền thống của người Ba Na, nhà nghiên cứu văn hóa Nguyễn Văn Ngọc, Phó Chi hội Văn nghệ dân gian Bình Định cho biết: "Thổ cẩm của người Ba Na dùng nhiều họa tiết hoa văn hình học với các đường thẳng, hình chữ nhật, hình tam giác. Họa tiết thường là những nét hoa văn li ti chồng lên nhau tạo thành một dải phức hợp quanh một mẫu trang trí chính là hình thoi dệt trên nền trắng, đỏ. Người Ba Na chọn màu đen làm màu chủ đạo trong trang phục thổ cẩm kết hợp với các màu đỏ, trắng và điểm một ít màu vàng, xanh non tạo nên ấn tượng mạnh mẽ nhờ sự tương phản".

Thời gian qua, cán bộ công chức, viên chức đồng bào Hrê, Ba Na huyện An Lão tự trang bị trang phục truyền thống của dân tộc mình và mặc trang phục truyền thống trong các dịp lễ, hội họp, sinh hoạt; học sinh mặc từ 1 đến 2 buổi trên tuần khi đến lớp và vào các dịp lễ, hội; người đồng bào dân tộc mặc trang phục truyền thống dịp hiếu, hỉ, hội họp, sinh hoạt.

Ông Châu Anh Tế, Trưởng phòng VHTT huyện An Lão cho hay, hiện nay toàn huyện có 40 thôn của 8 xã và 1 thị trấn có đồng bào Hrê, Ba Na sinh sống. Mỗi dân tộc đều có bộ trang phục truyền thống riêng. Tuy nhiên, vì nhiều lý do, những bộ trang phục truyền thống của họ dần mai một. Trước thực trạng trên, UBND huyện An Lão đã tổ chức một cuộc hội thảo lấy ý kiến về bộ trang phục truyền thống của đồng bào Hrê, Ba Na trên địa bàn huyện. Kết quả, UBND huyện An Lão thống nhất chọn mẫu trang phục truyền thống đồng bào Hrê huyện Ba Tơ (Quảng Ngãi) về màu sắc, hoa văn, chất liệu làm bộ trang phục truyền thống đồng bào Hrê huyện An Lão. Trang phục truyền thống đồng bào Ba Na, UBND huyện An Lão thống nhất chọn mẫu trang phục truyền thống đồng bào Ba Na xã An Toàn, An Nghĩa đang sử dụng về màu sắc, hoa văn, chất liệu làm bộ trang phục truyền thống đồng bào Ba Na huyện An Lão; bổ sung thêm khố nam Ba Na, mũ nam và dây cột đầu nữ.

Ông Đinh Văn Phú, Phó Chủ tịch UBND huyện An Lão cho biết: "Huyện rất chú trọng, quan tâm tới công tác bảo tồn, phát huy giá trị các di sản văn hóa của các dân tộc trên địa bàn huyện, nhất là loại hình di sản văn hóa phi vật thể. Vừa qua, UBND huyện triển khai thực hiện Kế hoạch "xây dựng, phục dựng hoàn thiện bộ trang phục truyền thống đồng bào Hrê, Ba Na theo quyết định số 1831 QĐ-UBND ngày 22.06.2023 của UBND huyện An Lão". Theo ông Đinh Văn Phú, xây dựng, phục dựng trang phục truyền thống của đồng bào Hrê, Ba Na trên địa bàn huyện An Lão cũng góp phần đẩy mạnh thực hiện Dự án 6 về "Bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của các dân tộc thiểu số gắn với phát triển du lịch". ■

Phát triển phong trào văn hóa, văn nghệ quần chúng

Huyện Chiêm Hóa (Tuyên Quang) là địa phương có nhiều dân tộc anh em cùng sinh sống. Mỗi dân tộc đều có những nét văn hóa độc đáo, riêng có mang đậm bản sắc tộc người đã tạo nên một bức tranh văn hóa đa màu sắc. Đây cũng là một địa phương có thế mạnh về du lịch, trong đó có du lịch cộng đồng, những năm qua, phong trào văn hóa, văn nghệ quần chúng ở các thôn bản được chú trọng phát triển. Đây là yếu tố quan trọng thu hút khách trong và ngoài nước đến tham quan, du lịch, góp phần thúc đẩy phát triển kinh tế, văn hóa, xã hội.

Thời gian qua, Phòng Văn hóa, Thông tin huyện Chiêm Hóa, Trung tâm văn hóa Truyền thông và Thể thao huyện Chiêm Hóa đã mở các lớp tập huấn truyền dạy văn hóa dân gian Tày, Nùng, Dao, Mông, Pà Thẻn tại các xã Nhân Lý, Kim Bình và Bình Phú, Phúc Thịnh và Ngọc Hội... Các hoạt động được triển khai sâu rộng nhằm thực hiện có hiệu quả Dự án 6 về "Bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của các dân tộc thiểu số gắn với phát triển du lịch" thuộc Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi trên địa bàn Tuyên Quang năm 2024.

Mới đây, Trung tâm văn hóa Truyền thông và Thể thao huyện Chiêm Hóa, tỉnh Tuyên Quang tổ chức mắt đội văn nghệ truyền thống các dân tộc thiểu số thôn Đầu Cầu, xã Nhân Lý nhằm bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của đồng bào các dân tộc thiểu số gắn với phát triển du lịch trên địa bàn. Tham gia các đội văn nghệ truyền thống các dân tộc, các thành viên là hạt nhân văn nghệ ở cơ sở, thanh thiếu niên đam mê ca hát, yêu thích văn hóa dân tộc sẽ được trang bị các kỹ năng, cách thức tổ chức sinh hoạt, phương thức hoạt động của CLB, tổ chức biểu diễn văn nghệ dân gian như hát Then, đàn Tính, múa Tày, múa khèn Mông, hát dân ca, học viết và nói tiếng dân tộc…

Những hoạt động tích cực của các đội văn nghệ quần chúng ở cơ sở đã góp phần gìn giữ, khôi phục và phát huy những giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp nơi đây. Đó cũng là những yếu tố tích cực thu hút khách du lịch đến với Chiêm Hóa nói riêng và Tuyên Quang nói chung.

Đội văn nghệ truyền thống các dân tộc thiểu số xã Nhân Lý trình diễn tại lễ ra mắt
Ảnh: QUANG HUY

HOÀNG MINH

TẠI KHU DI TÍCH LỊCH SỬ, VĂN HÓA QUỐC GIA ĐẶC BIỆT ĐỀN HÙNG (PHÚ THỌ):

Báo động nguy cơ sạt lở đất, đá

● **NHÓM PHÓNG VIÊN**

Nguy cơ sạt lở đất, đá tại vùng lõi Khu di tích lịch sử, văn hóa quốc gia đặc biệt đền Hùng (Phú Thọ) sau những trận mưa lớn kéo dài nhiều ngày đã không còn ở dạng tiềm ẩn, mà đang ngày càng hiện hữu với mức báo động cao.

Nếu chính quyền địa phương, cơ quan chức năng liên quan không có ngay những biện pháp cấp thiết, khoa học, trong khi dự báo khu vực Bắc Bộ đang tiếp tục đón những đợt mưa lớn, thì nguy cơ sạt lở đất, đá tại khu vực đền Thượng, đền Trung... sẽ xảy ra bất cứ khi nào.

Hơn bảy điểm, khu vực có nguy cơ rất cao

Sau những trận mưa lớn kéo dài nhiều ngày tại khu vực Bắc Bộ trong cuối tháng 7 đầu tháng 8, gây ra nhiều vụ sạt lở nghiêm trọng khiến nhiều người thương vong, chúng tôi nhận được thông tin, tại Khu di tích lịch sử, văn hóa quốc gia đặc biệt đền Hùng cũng đang có nhiều nguy cơ sạt lở đất, đá vì những năm trước đã từng xuất hiện.

Sáng sớm ngày 7.8, chúng tôi có mặt tại di tích lịch sử, văn hóa đền Hùng sau những ngày mưa lớn để "tận mục sở thị" hiện trạng nguy cơ gây sạt lở đất, đá nơi đây. Cùng tiến hành khảo sát từ chân núi Nghĩa Lĩnh lên đền Thượng, xuống khu vực đền Giếng còn có những cán bộ của Khu di tích lịch sử, văn hóa quốc gia đặc biệt đền Hùng. Hiện tượng dễ thấy đập ngay vào mắt là dọc các tuyến đường xuất hiện nhiều khe, rãnh nước mới hình thành do mưa lớn nhiều ngày, tạo ra tình trạng rửa trôi, xói mòn. Độ ẩm đất cũng gần như đạt đến trạng thái bão hòa, hay nói nôm na là "no nước", dẫn đến tình trạng đất trở nên tơi, bở; nhiều khu vực có dấu hiệu bị phình. Đó có thể xem là nguy cơ sạt lở và càng lên cao, dấu hiệu đó càng rõ rệt, báo động tình trạng nguy hiểm.

Khối đá có trọng lượng hàng tấn đứng trên mô đất phía sau chùa Thiên Quang, lối lên đền Trung cũng có nguy cơ sạt trượt

Đi qua cổng Cao Sơn Cảnh Hành khoảng 50m, một cán bộ đi cùng đoàn khảo sát cho biết, cách đây mấy năm, phía bên phải ta luy dương cũng đã xảy ra tình trạng sạt lở đất khá nghiêm trọng. Để bảo vệ an toàn cho tuyến đường cũng như ngăn chặn tình trạng sạt lở đất có thể tiếp diễn xảy ra, Khu di tích đã áp dụng biện pháp đóng cọc sắt V, chằng thép B40, đổ đất, nện chặt sau đó bê tông hóa bề mặt. "Nhưng sau mấy năm đã xuất hiện đường nứt kéo dài, điều đó cho thấy nền đất nơi đây đã không còn ổn định, có dấu hiệu sạt lở", cán bộ này nói. Trên tuyến đường từ đền Hạ, đền Trung lên đền Thượng, bằng mắt thường chúng tôi cũng đã ghi nhận ít nhất có bảy điểm gây nguy cơ sạt lở. Từ khu vực đền Hạ sang chùa Thiên Quang, phía trái đường lên bên ta luy âm giáp chùa là đoạn có nguy cơ sạt lở dài 64m. Vị trí khu vực giáp chùa Thiên Quang có hai điểm sạt đất nằm phía trái lối lên, dài khoảng 5m, taluy sâu khoảng 30m, chưa được xử lý. Hai điểm này được đánh giá có nguy cơ lở đất cao. Đáng nói, ngay đoạn lối lên đền Trung, sau chùa Thiên Quang đặt tảng đá có trọng lượng hàng chục tấn. Nếu không may xảy ra sạt, trượt đất, tảng đá này có thể trở thành mối hiểm họa cực lớn đối với công trình.

Mái ta luy giữ nền móng cho nhà tu lễ ở khu vực đền Thượng đã hở hoác chân móng và kéo dài nhiều mét. Đây là điểm có nguy cơ sạt trượt rất cao

Điểm nguy cơ sạt lở tiếp theo dài 42m, nằm bên trái đường đi lên, tại taluy âm giáp đền Trung và theo ghi nhận vừa xuất hiện điểm có nguy cơ mới ở góc đối diện. Tiếp đó là tại nhà Tu lễ, nơi từng xảy ra sạt lở đất vào tháng 10.2020. Vị trí bị lở đất đã tiến sát phía sau cách chân tường nhà từ 0,5-1m. Đánh giá sơ bộ cho thấy vị trí này có nguy cơ rất cao, và nếu tiếp tục xảy ra sạt lở đất sẽ ảnh hưởng trực tiếp đến các công trình di tích. Thực tế phía bờ kè nhà quản lý đền Trung đã xuất hiện vết nứt độ rộng 2-3cm. Đáng lo ngại nhất là khu vực đền Thượng. Điểm mái ta luy phía sau nhà tu lễ ở khu vực đền Thượng là đoạn có nguy cơ sạt trượt trên chiều dài lên tới 67m. Để xác định mức độ nguy hiểm, chúng tôi buộc phải trèo xuống tận chân móng công trình phía sau khu vực hóa vàng, và nhận thấy chân móng bị nứt toác, vết đứt chân móng kéo dài 4-5m và rộng 50cm. Theo nhìn nhận của cán bộ Khu di tích, nếu các điểm trước chỉ có vài đoạn nguy cơ sạt lở thì ở phía Tây khu vực đền Thượng, nơi linh thiêng nhất đều có nguy cơ rất cao, có thể nói đáng báo động.

Nhiều vết nứt, võng nền tại khu vực đền Trung

Cán bộ khu di tích chỉ những điểm có nguy cơ sạt lở trên bản đồ quy hoạch khoanh vùng di tích đền Hùng

Cần có ngay biện pháp cấp thiết

Tại thành phố Việt Trì nói chung và khu vực đền Hùng nói riêng nằm trong vùng khí hậu đồng bằng trung du và trung du Bắc

Bộ, vì thế thường mưa nhiều và kéo dài từ tháng 5 đến tháng 10 hằng năm, lượng mưa nhiều nhất rơi vào tháng 7, tháng 8. Đặc biệt nơi đây có nhiều trận mưa rào với cường độ lớn kèm theo dông bão kéo dài từ 3-5 ngày liền, gây ngập úng cục bộ. Điều này đã, đang và sẽ gây ảnh hưởng không nhỏ cho việc chống sạt lở đất, đá tại khu vực núi Nghĩa Lĩnh, nơi tọa lạc các công trình di tích đền Hùng.

Theo những tài liệu chúng tôi có được, cách đây hơn một năm đã có đơn vị chức năng lên khu vực di tích lịch sử, văn hóa đặc biệt quốc gia đền Hùng tiến hành khảo sát nguy cơ sạt lở đất. Vào thời điểm đó, số liệu cho thấy bốn điểm, khu vực ở đền Hùng có nguy cơ cao đến rất cao. Vị trí số một là dọc phía bên trái đường lên bên ta luy âm giáp chùa Thiên Quang. Đoạn nguy cơ sạt trượt trên chiều dài khoảng 64m, diện tích phải xử lý 1.525m^2. Vị trí số hai được xác định bên trái đường lên, bên ta luy âm giáp đền Trung. Đoạn có nguy cơ sạt trượt trên chiều dài khoảng 42m, diện tích cần phải xử lý 1.135m^2. Vị trí số ba là mái ta luy sau nhà tu lễ ở khu vực đền Thượng. Đoạn có nguy cơ sạt trượt trên chiều dài khoảng 67m, diện tích phải xử lý 1.780m^2. Và vị trí số 4 dọc bên phải lối lên ta luy âm gần khu vực gác chuông đền Hạ có nguy cơ sạt trượt dài khoảng 50m, diện tích cần xử lý 900m^2. Nhưng so với những gì chúng tôi khảo sát thì những điểm có nguy cơ sạt lở đất đã tăng lên ba điểm, và chắc chắn chưa có dấu hiệu dừng lại vì những trận mưa xối xả cũng đang bắt đầu tiếp diễn.

Chia sẻ với chúng tôi, những cán bộ của Khu di tích đền Hùng đều có chung sự lo lắng trước nguy cơ sạt lở sau những ngày mưa lớn vừa qua và những ngày mưa lớn sắp tới. "Các nhà báo đã khảo sát bằng mắt thường và cũng đã thấy những nguy cơ tiềm ẩn về sạt lở đất, đá xung quanh những công trình di tích. Chúng tôi cũng nhìn nhận rằng, nguy cơ sạt lở, trượt đất đá tại vùng lõi di tích là có, thậm chí là khá nguy hiểm. Vấn đề hiện nay là biện pháp chống sạt lở như thế nào. Hiện tại chỉ có vài biện pháp xử lý tạm thời", một cán bộ đi cùng cho biết. Còn theo chúng tôi, nguy cơ sạt lở đất, đá tại Khu di tích lịch sử, văn hóa quốc gia đền Hùng đã ở mức độ rất nguy hiểm, và có thể xảy ra bất cứ khi nào với điều kiện thời tiết đang diễn biến xấu, mưa nhiều, kéo dài nhiều ngày. Trong khi đó những biện pháp cấp thiết nhằm chống đỡ, gia cố ngăn chặn sạt lở đất đá tại nơi đây vẫn còn nằm trên giấy, chưa được cơ quan chức năng có thẩm quyền xem xét, phê duyệt.

Được biết dự án tu bổ, tôn tạo hạ tầng cảnh quan Khu di tích lịch sử, văn hóa đền Hùng, trong đó có công trình xử lý, chống xói mòn một số vị trí sạt lở trên khu vực núi Nghĩa Lĩnh, đã được HĐND tỉnh Phú Thọ khóa XIX thông qua chủ trương đầu tư từ tháng 12.2022. Tuy nhiên đến thời điểm này dự án trên vẫn đang nằm trong vòng "quy trình" theo quy định, chưa biết khi nào mới được thẩm định, phê duyệt. Những gì đã, đang diễn ra với mức độ nguy cơ sạt lở đất, đá rất cao tại khu vực các công trình di tích đền Hùng là thực trạng rất đáng báo động. Chính quyền địa phương, cơ quan chức năng nếu không có ngay biện pháp cực kỳ cấp thiết, dự án cấp thiết cùng với những giải pháp khoa học, nhằm ngăn chặn hướng đến bảo vệ bền vững cho các công trình, thì trong những ngày mưa sắp tới sẽ là những nguy cơ không nhỏ.■

Mái ta luy dương trên lối lên đền Hạ đã bị sạt trượt và được gia cố bằng biện pháp tạm thời

Quảng Nam đề nghị công nhận **trống đồng và thạp đồng là bảo vật quốc gia**

●**KHÁNH CHI**

Phó Chủ tịch UBND tỉnh Quảng Nam Phan Thái Bình vừa ký công văn đề nghị Bộ VHTTDL xem xét, trình Thủ tướng Chính phủ công nhận bảo vật quốc gia đối với với hai hiện vật trống đồng và thạp đồng Đông Sơn hiện do một cá nhân ở Quảng Nam đang sở hữu.

Được biết, hai hiện vật nêu trên hiện thuộc sở hữu của ông Lương Hoàng Long (trú tại khối Xuân Hòa, phường Cẩm Phô, TP Hội An). Trước đó, ông Long đã có đề nghị các cơ quan chức năng xin thẩm định và làm thủ tục công nhận bảo vật quốc gia đối với hai hiện vật trống đồng và hạp đồng. Sở VHTTDL tỉnh Quảng Nam, Hội đồng thẩm định hiện vật và Hồ sơ hiện vật đề nghị công nhận bảo vật quốc gia đã tổ chức thẩm định các hiện vật nói trên. Qua thẩm định, cả hai hiện vật nói trên thuộc sở hữu của ông Lương Hoàng Long đều có niên đại hiện vật văn hóa Đông Sơn thế kỷ 4-3 TCN đến thế kỷ 1-2 CN.

Nguồn gốc, xuất xứ của hiện vật được các thế hệ đời trước trong gia đình lưu truyền lại. Cụ thể như sau: Trống đồng Đông Sơn (số đăng ký của hiện vật LHL.010) có đường kính mặt 49,5cm; chiều cao 35,5cm, cao 35,2cm; quai rộng 5,2cm, quai cao: 8,0cm. Đường kính chân 56cm. Hiện trạng cơ bản còn nguyên vẹn, tang bị thủng vài lỗ. Trống đồng có dáng trống thấp kiểu làng Vạc. Mặt tròn, rìa mặt không chờm ra ngoài tang, lưng trống hình gần chóp cụt, chân trống loe và thấp. Đây là loại trống Đông Sơn (còn được gọi trống đồng loại I theo phân định của học giả F. Heger), được các nhà khảo cổ học Việt Nam xếp vào nhóm A.

Giữa mặt trống là ngôi sao (biểu tượng của mặt trời) có 10 cánh nhọn, đúc nổi so với mặt trống, giữa các cánh sao là hình các đường gạch chéo song song. Tang trống phình rộng, trang trí các vành hoa văn từ trên xuống dưới. Lưng trống chia thành các ô hình chữ nhật được ngăn cách bằng tổ hợp hoa văn đối xứng. Chân trống không trang trí hoa văn. Trên thân có hai đường chỉ đúc nổi là dấu vết mang khuôn. Đây là trống đồng Đông Sơn có hình thức độc đáo còn nguyên vẹn, hoa văn trang trí đẹp, có những hoa văn lần đầu tiên được các nhà khảo cổ học biết đến như hoa văn cánh buồm, hoa văn hình động vật vừa có dáng con chồn có đuôi xù, vừa có mỏ hình chim, có sừng hình hươu, đó là con vật thiêng được người cổ cách điệu hóa. Về tính độc đáo, hiện vật trống đồng có hình thức độc đáo, nhất là ở tạo dáng và hoa văn trang trí trên trống. Trống có những hoa văn lần đầu mới gặp như linh vật hình con chồn có đuôi hoa xù, hoa văn miêu tả các công đoạn của tục hiến tế người và hiến tế bò của người Việt cổ.

Thạp đồng Đông Sơn (số đăng ký của hiện vật LHL.012), hiện trạng cơ bản còn nguyên vẹn, tang bị thủng vài lỗ. Chiều cao toàn bộ (kể cả nắp) 58,0cm; Chiều cao riêng phần nắp thạp 12,5cm; Đường kính miệng thạp 39,0cm; Đường kính chân đế thạp 35,5cm; Chiều cao quai thạp 9,5cm. Thạp có dáng hình trụ, thuộc loại có nắp. Nắp thạp có hình nón úp vừa miệng thạp. Thạp còn tương đối nguyên vẹn, đôi chỗ thủng lỗ. Hai chiếc quai thạp ở vị trí gần mép miệng và đối xứng hai bên thân, là loại quai hình chữ U trên thân có hoa văn xoắn ốc và tiếp tuyến được đúc nổi, bên trong quai này còn có một quai mui thuyền. Thân thạp có hai đường chỉ đúc. Giữa mặt nắp thạp là hình ngôi sao (biểu tượng của mặt trời) có 14 cánh nhọn, đúc nổi. Giữa các cánh sao là hoa văn hình lông công.

Trống đồng Đông Sơn

Đặc biệt trên nắp thạp có tượng bốn con chó săn rất sinh động. Phần thân thạp được trang trí những vành hoa văn song song với nhau và song song với mép của thạp. Tính độc đáo, thạp đồng Đông Sơn có hình thức độc đáo còn nguyên vẹn, hoa văn trang trí đẹp, có những hoa văn lần đầu các nhà khảo cổ học biết đến như hoa văn chiếc xiếm, hoa văn hình con công đang đứng trên lưng con rùa, hoa văn hình người đang ngồi trên trống đồng để đánh trống da, hoa văn người bị hiến tế đang bị giam trong khoang lầu hay bị nắm tóc để chuẩn bị hiến tế và bốn khối tượng miêu tả bốn con chó săn được tạo hình trên nắp thạp. Lý do để chọn lựa các hiện vật nói trên là bảo vật quốc gia, về tính gốc và độc bản, trống đồng và thạp đồng Đông Sơn thuộc sở hữu của ông Lương Hoàng Long nói trên là hiện vật gốc, tương đối nguyên vẹn, không có dấu vết của việc sửa chữa, tu bổ, đúc giả cổ của người ngày nay.

Đây là trống đồng, thạp đồng của cư dân văn hóa Đông Sơn với kỹ thuật đúc đồng điển hình, đó là cách đúc bằng khuôn ba mang. Khuôn đúc được làm bằng đất sét. Các dấu vết khuôn và kỹ thuật đúc còn để lại dấu vết trên trống, thạp. Với kỹ thuật đúc đồng này người xưa đúc xong phải phá khuôn đất ra để lấy trống, thạp, vì vậy đây là các hiện vật độc bản không giống với bất kỳ hiện vật Đông Sơn nào đã phát hiện. Về giá trị hiện vật, trống đồng, thạp đồng thuộc sở hữu của ông Lương Hoàng Long rất có giá trị trong việc nghiên cứu văn hóa Đông Sơn của tổ tiên người Việt Nam, góp phần phục dựng lại lịch sử cổ đại của đất nước từ kinh tế, xã hội, đời sống tinh thần của ông cha ta.

Trống đồng Đông Sơn là sản phẩm đầy trí tuệ biểu hiện cho tài năng sáng tạo, sự khéo léo và tinh xảo hiếm có của tổ tiên ta đã tạo nên kỹ thuật luyện kim đồng thau bản địa, nền văn hóa đồng thau vào loại bậc nhất Đông Nam Á. Thạp đồng là tác phẩm mỹ thuật tuyệt mỹ. Điều này cũng góp phần khẳng định trình độ văn hiến của cư dân Đông Sơn đã khá cao so với các cư dân Đông Nam Á đương thời. ■

CHƯƠNG TRÌNH NGHỆ THUẬT ĐẶC BIỆT *ƯỚC NGUYỆN HÒA BÌNH: BẢN HÙNG CA BẤT DIỆT*

Khát vọng hòa bình trên miền "đất lửa"

● **Bài, ảnh: THÙY TRANG**

Giữa không gian di tích quốc gia đặc biệt Thành cổ Quảng Trị, chương trình nghệ thuật đặc biệt *Ước nguyện hòa bình: Bản hùng ca bất diệt* là lời tri ân những anh hùng liệt sĩ đã ngã xuống trong cuộc chiến tranh vệ quốc vĩ đại. Họ đã viết nên khúc tráng ca còn vang mãi đến hôm nay và tiếp tục "truyền lửa" cho các thế hệ mai sau trong hành trình bảo vệ, xây dựng và phát triển đất nước…

Hoạt cảnh *Tổ quốc gọi - Huyền thoại vùng đất lửa*

Chương trình do Bộ VHTTDL phối hợp với UBND tỉnh Quảng Trị tổ chức vào tối qua 11.8 tại khu Di tích quốc gia đặc biệt Thành cổ Quảng Trị và Bến thả hoa đăng sông Thạch Hãn, là một trong những hoạt động chính của Lễ hội Vì hòa bình 2024. Đây cũng là sự kiện nhân kỷ niệm 70 năm Ngày ký kết Hiệp định Geneve về đình chỉ chiến sự ở Việt Nam (1954-2024) và nằm trong chuỗi các hoạt động tri ân, đền ơn đáp nghĩa năm 2024.

Tham dự chương trình có Bí thư Trung ương Đảng, Trưởng ban Đối ngoại Trung ương Lê Hoài Trung; Phó Thủ tướng Chính phủ Trần Hồng Hà; Bộ trưởng Bộ VHTTDL Nguyễn Văn Hùng, Thứ trưởng Tạ Quang Đông; lãnh đạo các Ban, Bộ, ngành Trung ương, địa phương cùng các cựu chiến binh, khán giả, du khách trong và ngoài tỉnh…

Tự hào quá khứ, hướng tới tương lai!

Ước nguyện hòa bình: Bản hùng ca bất diệt tái hiện những câu chuyện lịch sử hào hùng, xúc động, nhằm tri ân các anh hùng, liệt sĩ, chiến sĩ đã hy sinh quên mình để bảo vệ chủ quyền thiêng liêng của Tổ quốc. Đồng thời khẳng định: Thế hệ hôm nay đang ra sức dựng xây quê hương trong sự phát triển chung của đất nước với tinh thần "tự hào quá khứ, hướng tới tương lai"!

Mở đầu chương trình là Lễ dâng hương - Khai từ tưởng niệm. Trong không khí tĩnh lặng và trang nghiêm, tiếng chuông trên tháp chuông Thành cổ ngân vọng linh thiêng. Dàn kèn đồng đứng hai bên cổng thành, dọc lối đi là hai hàng hoa sen trắng tỏa sáng cùng những hàng nến tri ân. Tại Đài tưởng niệm, "biểu tượng" của nấm mồ chung là cây đèn màu đỏ cao 8,1m (tượng trưng cho 81 ngày đêm chiến đấu ác liệt bảo vệ Thành cổ), các đại biểu cùng dâng hương tri ân các anh hùng liệt sĩ. Đội tiêu binh rước lá cờ Tổ quốc tiến về sân khấu chính. Lá cờ đỏ thắm, chiếc ba lô bạc màu, chiếc mũ cối nhuộm màu sương gió đi giữa hàng quân, tưởng như các anh đang trở về với đồng đội, với quê hương…

Phát biểu tại chương trình, Bộ trưởng Bộ VHTTDL Nguyễn Văn Hùng khẳng định, trong lịch sử đấu tranh giành độc lập, Đảng đã lãnh đạo toàn dân, toàn quân ta đấu tranh chính trị, đấu tranh vũ trang, đấu tranh ngoại giao để toàn vẹn lãnh thổ, thống nhất đất nước. Một trong những đỉnh cao chói lọi ngoại giao cách mạng thế kỷ XX là chúng ta đã kiên trì đấu tranh để Pháp và các nước tham gia ký kết Hiệp định Geneve về đình chỉ chiến sự tại Việt Nam.

"Với lòng thành kính và biết ơn vô hạn, chương trình nghệ thuật *Bản hùng ca bất diệt* mong muốn truyền tải thông điệp mà lúc sinh thời Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng đã khẳng định: Đảng, Nhà nước và nhân dân ta không bao giờ quên công ơn to lớn của các bậc cách mạng tiền bối, các anh hùng liệt sĩ, thương bệnh binh, người có công cách mạng. Họ đã hòa mình vào lòng đất mẹ, trong dòng Thạch Hãn linh thiêng để dệt nên những khúc tráng ca bất diệt. *Để Trời Quảng Trị trong xanh và lộng gió/ Tận chân trời mây núi có chia đâu* mà nhà thơ Chế Lan Viên đã từng viết, để nhắc nhở chúng ta phải trân trọng những giá trị thiêng liêng của hòa bình, hãy cùng đoàn kết dân tộc, đoàn kết quốc tế, chung sức đồng lòng giữ vững và kiên định mục tiêu độc lập và chủ nghĩa xã hội mà Đảng quang vinh, Bác Hồ vĩ đại, các bậc tiền bối cách mạng và nhân dân chúng ta đã lựa chọn", Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng xúc động bày tỏ.

> *Với lòng thành kính và biết ơn vô hạn, chương trình nghệ thuật* Bản hùng ca bất diệt *mong muốn truyền tải thông điệp mà lúc sinh thời Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng đã khẳng định: Đảng, Nhà nước và nhân dân ta không bao giờ quên công ơn to lớn của các bậc cách mạng tiền bối, các anh hùng liệt sĩ, thương bệnh binh, người có công cách mạng. Họ đã hòa mình vào lòng đất mẹ, trong dòng Thạch Hãn linh thiêng để dệt nên những khúc tráng ca bất tử.*
>
> **(Bộ trưởng NGUYỄN VĂN HÙNG)**

Tái hiện hình ảnh người mẹ nơi hậu phương với bao tâm tình gửi gắm tới các chiến sĩ nơi sa trường

Ca sĩ Anh Thơ với ca khúc *Cỏ non Thành cổ - Lời ru cỏ non*

Thay mặt lãnh đạo Đảng và Nhà nước, Bí thư Trung ương Đảng, Trưởng ban Đối ngoại Trung ương Lê Hoài Trung nhấn mạnh: "Nhớ ơn các anh hùng, liệt sĩ, thương binh, bệnh binh, người có công với đất nước đã xả thân vì sự nghiệp giải phóng dân tộc, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, chúng ta nguyện sống xứng đáng với sự hy sinh to lớn của đồng chí, đồng bào, cùng nhau chung sức, chung lòng xây dựng nước Việt Nam đàng hoàng hơn, to đẹp hơn như Chủ tịch Hồ Chí Minh kính yêu của chúng ta hằng mong muốn".

Khúc tráng ca bên "dòng sông hoa lửa"

Sân khấu chính của chương trình nghệ thuật đặc biệt được xây dựng ở phía trước Đài tưởng niệm, mô phỏng "dòng sông hoa lửa" chất chứa những ước mơ, khát khao của tuổi trẻ, là nơi yên nghỉ của những người con ưu tú, nơi biết bao máu xương đã nằm lại giữa dòng nước xiết. Cùng với đó, sân khấu phụ từ Bến thả hoa đăng bên dòng sông Thạch Hãn cũng kết nối tạo nên một tổng thể không gian nghệ thuật hào hùng, linh thiêng, xúc động trên vùng "đất lửa" anh hùng.

Nội dung Bản hùng ca bất diệt gồm 3 chương: *Mãi mãi tuổi hai mươi; Viết nên huyền thoại và Vang mãi khúc quân hành,* được dàn dựng công phu với các loại hình nghệ thuật đặc sắc, kết hợp đa dạng giữa âm thanh, múa, hát, thơ ca… cùng thủ pháp sân khấu hiện đại. Đặc biệt, đan xen giữa các tiết mục nghệ thuật là những thước phim phóng sự *Xếp bút nghiên lên đường chiến đấu;*

Những lá thư thời chiến… đã lay động, chạm đến cảm xúc của hàng nghìn khán giả xem trực tiếp và hàng vạn khán giả theo dõi qua truyền hình. Những thước phim đưa người xem trở lại năm tháng của các thế hệ sinh viên mười tám, đôi mươi "xếp bút nghiên lên đường chiến đấu", mà chiến trường chính là "túi bom" Quảng Trị. Hơn 10.000 sinh viên Thủ đô đã ra đi để "quyết tử cho Tổ quốc quyết sinh", và trong số đó, biết bao người đã nằm lại trong chiến dịch 81 ngày đêm bảo vệ Thành cổ Quảng Trị năm 1972.

Hình ảnh các thế hệ sinh viên, thanh niên háo hức hành quân vào chiến trường đã được tái hiện chân thực qua hoạt cảnh *Tổ quốc gọi - Huyền thoại vùng đất lửa*. Những người lính trẻ ba lô buộc chặt làm phao, giữa mưa bom bão đạn vẫn gắng sức vượt sông… Ca khúc *Cỏ non Thành cổ, Lời ru cỏ non* do ca sĩ Anh Thơ thể hiện đã lay động mọi trái tim, những cung bậc cảm xúc đang hướng về vùng đất lửa anh hùng. Tiếp đó là tác phẩm *Mùa xuân, Miền xa thẳm* do nghệ sĩ Phạm Khánh Ngọc và dàn hợp xướng, giao hưởng biểu diễn tại không gian sân khấu Bến thả hoa đăng sông Thạch Hãn, như tiếng vọng hào hùng từ quá khứ kết nối đến hiện tại và tương lai.

Tiết mục *Tháng Bảy lại về* do ca sĩ Thanh Thanh Hiền thể hiện đã kể về câu chuyện của những người mẹ nơi hậu phương với bao tâm tình gửi gắm. Đó không chỉ là những người mẹ tiễn các con lên đường ra trận, mà có cả những người mẹ đã chăm lo từng miếng cơm, hớp nước, viên thuốc cho các chiến sĩ khi ốm đau trên đường hành quân… *Những bước chân thầm lặng* (nhóm Oplus), *Tổ quốc ở Trường Sa* (ca sĩ Trọng Tấn và Anh Thơ) đã phác họa hình ảnh và sự hy sinh thầm lặng của những chiến sĩ Công an nhân dân và cả những người lính canh giữ biển trời quê hương nơi đầu sóng ngọn gió. Tiết mục *Dòng sông linh thiêng* do nghệ sĩ Đăng Dương biểu diễn cùng dàn hợp xướng, giao hưởng được bố trí bên bờ sông Thạch Hãn và giữa đoàn thuyền trên sông. Tại đây, các đại biểu cùng thả hoa đăng tưởng nhớ, tri ân những anh hùng liệt sĩ đã nằm lại nơi "dòng sông hoa lửa" này.

Những ca khúc *Người là niềm tin tất thắng, Ta tự hào đi lên ôi Việt Nam, Có một mái đầu tóc bạc, Việt Nam, Lá cờ Đảng*… được ca sĩ Trọng Tấn, NSND Quang Thọ, Viết Danh, Dương Hoàng Yến và nhóm các nghệ sĩ biểu diễn, ngân vang lên sâu lắng, hào hùng giữa đêm tháng 7 linh thiêng.

Điểm kết của chương trình *Ước nguyện hòa bình: Bản hùng ca bất diệt* cũng là lời khẳng định: Quảng Trị nói riêng, Việt Nam nói chung đang vươn mình mạnh mẽ trên tất cả mọi lĩnh vực, trở thành biểu tượng của những giá trị nhân văn cao đẹp, lương tri và hòa bình! ■

GIẢI THƯỞNG CÁNH DIỀU VÀNG 2024:

Chưa thấy "bom tấn" phòng vé tham dự đường đua

● **PHƯƠNG ANH; ảnh: VŨ ANH**

Bội thu tại LHP quốc tế châu Á - Đà Nẵng lần hai (DANAFF II) vào đầu tháng 7 vừa qua, nhưng hai bộ phim hiện đang "hot" nhất của điện ảnh Việt là *Mai* của Trấn Thành và *Lật mặt 7: Một điều ước* của Lý Hải vẫn chưa xác nhận tham gia "đường đua" hạng mục Phim truyện điện ảnh tại Giải thưởng Cánh diều Vàng 2024…

Dù thiếu hai gương mặt đình đám, nhưng BTC Giải khẳng định, hạng mục Phim truyện điện ảnh năm nay khá phong phú, phim doanh thu trăm tỉ, phim nghệ thuật, phim nhà nước đặt hàng… đều có đủ, hiện đã lên đến con số 157 tác phẩm xác nhận tham dự.

Trông chờ… tăng kịch tính

PGS.TS Đỗ Lệnh Hùng Tú, Chủ tịch Hội Điện ảnh Việt Nam cho biết: "Cánh diều Vàng 2024 sẽ tiếp tục được tổ chức tại TP Nha Trang (Khánh Hòa) từ ngày 3 - 10.9, hướng tới một Festival điện ảnh - du lịch mang tầm quốc gia và khu vực, góp phần xây dựng Thành phố điện ảnh Nha Trang, một điểm sáng của Công nghiệp Điện ảnh Việt Nam trong tương lai".

Theo ông Đỗ Lệnh Hùng Tú, năm nay, với sự hưởng ứng mạnh mẽ của các loại hình, từ phim điện ảnh (phim truyện, tài liệu, khoa học, hoạt hình) đến phim truyền hình dài tập, các series theo mùa và phim ngắn, công trình nghiên cứu - lý luận - phê bình điện ảnh dự thi..., Cánh diều Vàng một lần nữa khẳng định uy tín, quy mô và sức hút mạnh mẽ. "Những năm qua, Giải thưởng đã tôn vinh nhiều tác phẩm "vị nghệ thuật" đậm khuynh hướng phim tác giả như *Song Lang, Hạnh phúc của mẹ, Tro tàn rực rỡ*...; đánh giá cao "phim trăm tỉ" lập đỉnh doanh thu phòng chiếu như *Bố già, Nhà bà Nữ, Con nhót mót chồng*... Điều đó đã khuyến khích điện ảnh phát triển hài hòa, cân bằng nghệ thuật và thương mại", Chủ tịch Hội nhấn mạnh.

BTC cho biết, đến nay đã có 16 phim truyện điện ảnh đăng ký dự thi. Dù hạng mục này vẫn nhận đăng ký đến ngày 15.8, nhưng điều dư luận quan tâm nhất là hai "bom tấn" *Mai* của Trấn Thành và *Lật mặt 7* của Lý Hải vẫn chưa thấy trong danh sách "đường đua" kịch tính nhất ở Cánh diều 2024.

Hạng mục Phim truyện truyền hình có 18 tác phẩm hiện đang được BGK thẩm định, chấm điểm. Cánh diều năm nay quy tụ loạt phim hot trong năm qua của Trung tâm Phim truyền hình Việt Nam (VFC) như *Cuộc chiến không giới tuyến, Gặp em ngày nắng, Gia đình mình vui bất thình lình, Cuộc đời vẫn đẹp sao, Người một nhà, Trạm cứu hộ trái tim, Chúng ta của 8 năm sau, Biệt dược đen*… Đài Truyền hình TP.HCM - TFS chỉ tham gia *Miền quên lãng*; SCTV có *Nữ luật sư, Tình yêu đến cùng gió biển*; Điện ảnh Công an Nhân dân tranh giải với *Đội điều tra số 7 (phần 1)*; Truyền hình K+ gửi *Tết ở làng Địa ngục, Đi về phía lửa* và *Nhà mình lạ lắm*…

Đăng ký dự Giải còn có 41 phim tài liệu, 18 phim khoa học, 14 phim hoạt hình, 50 phim ngắn và 4 công trình nghiên cứu lý luận, phê bình.

Nâng tầm vị thế Giải thưởng

BTC cho biết, Giải thưởng năm nay dù còn gặp nhiều khó khăn song vẫn được chú trọng nâng cao chất lượng tác phẩm tham dự, nâng cao tính chuyên nghiệp, tăng cường tương tác với công chúng, đẩy mạnh giới thiệu tác phẩm, giao lưu nghệ sĩ, người làm phim với khán giả, tổ chức đoàn nghệ sĩ, người có ảnh hưởng vào các hoạt động xã hội, thiện nguyện, bảo vệ môi trường…

"Tổ chức đoàn các nghệ sĩ thăm hỏi những hoàn cảnh khó khăn; các hoạt động trên nền tảng mạng xã hội để lan tỏa thông tin về Giải thưởng… sẽ là những đổi mới của năm nay", Phó Chủ tịch Hội Điện ảnh Việt Nam, diễn viên, MC Quyền Linh cho biết, đồng thời tiết lộ, hai chủ đề mới sẽ được BTC thực hiện là *Biển và phim* (tổ chức tại sân khấu ngoài trời) và *Đam mê tỏa sáng* (sân khấu Nhà hát Đó).

Các giải thưởng Cánh diều Vàng, Cánh diều Bạc và Bằng khen sẽ được trao cho các tác phẩm xuất sắc nhất mỗi loại hình: Phim ngắn, phim tài liệu, phim khoa học, phim hoạt hình, phim truyện truyền hình, phim truyện điện ảnh và công trình nghiên cứu, lý luận phê bình điện ảnh.

Về Giải cá nhân, Cánh diều Vàng sẽ được trao cho các thành phần sáng tạo trong Phim truyện điện ảnh là biên kịch (ngoại trừ phim remake), đạo diễn, quay phim, họa sĩ, người làm âm thanh, nhạc sĩ, diễn viên nam chính, diễn viên nữ chính, diễn viên nam phụ, diễn viên nữ phụ; Phim khoa học, tài liệu: Đạo diễn, quay phim; Phim hoạt hình: Đạo diễn, họa sĩ chính; Phim truyện truyền hình: Biên kịch (ngoại trừ phim remake), đạo diễn, quay phim, diễn viên nam chính, diễn viên nữ chính, diễn viên nam phụ, diễn viên nữ phụ...

Ngoài ra, sẽ có nhiều hoạt động phong phú như chuỗi talkshow về các tác phẩm dự trên Fanpage của Trung tâm phát triển điện ảnh - Hội Điện ảnh Việt Nam; Chương trình Phim điện ảnh giới thiệu tác phẩm dự giải; Hội thảo *Điện ảnh Việt Nam từ khi đất nước thống nhất: 50 năm - một chặng đường*...

Bức tường danh vọng đặt trong khuôn viên Quảng trường Nhà hát Đó - Libera Nha Trang, là công trình duy nhất tại Việt Nam vinh danh những tác phẩm, cá nhân giành giải thưởng Cánh diều Vàng 20 năm qua (2003-2022) với 433 ngôi sao là 107 tác phẩm, 297 cá nhân tác giả, nghệ sĩ, người làm phim xuất sắc và 29 nhà điện ảnh gạo cội đã có cống hiến đặc biệt xuất sắc cho nền Điện ảnh nước nhà. Bước vào mùa giải này, bức tường danh vọng đã được gắn thêm 33 ngôi sao là những Cánh diều Vàng của năm 2023 và đang chờ đợi để được nối dài thêm bằng những tác phẩm, tác giả xuất sắc nhất của Cánh diều Vàng 2024.

Thảm đỏ và lễ trao giải diễn ra từ 17h ngày 10.9 với concept mới lạ, quy mô và hấp dẫn, diễn ra tại Quảng trường Nhà hát Đó, được truyền hình trực tiếp trên KTV, tiếp sóng tới các đài truyền hình và livestream trên các nền tảng mạng xã hội... Tham gia có các nghệ sĩ điện ảnh, người làm phim và nghệ sĩ đến từ các lĩnh vực khác của nghệ thuật biểu diễn cùng các nhà điện ảnh quốc tế đến từ Mỹ, Hàn Quốc, Ấn Độ, Azerbaijan... ■

> *Giải thưởng Cánh diều là sự kiện điện ảnh lớn, đề cao tác phẩm có giá trị về nội dung và nghệ thuật, mang dấu ấn sáng tạo trong ngôn ngữ biểu hiện; đạt hiệu quả xã hội tích cực và cá nhân tác giả, nghệ sĩ, người làm phim có đóng góp nổi bật trong sáng tạo tác phẩm.*
>
> *Là một trong những sự kiện nghệ thuật được chờ đợi nhất trong năm, giải thưởng hứa hẹn sẽ trở thành ngày hội của nghệ sĩ, giới làm phim và công chúng yêu mến Nghệ thuật thứ 7…*
>
> **(PGS.TS ĐỖ LỆNH HÙNG TÚ, Chủ tịch Hội Điện ảnh Việt Nam)**

***Đào, Phở và Piano* tham gia Giải thưởng Cánh diều 2024**

Cuộc thi sáng tác tranh cổ động và logo kỷ niệm 70 năm Ngày Giải phóng Thủ đô

Cuối tuần qua, Sở VHTT Hà Nội đã phối hợp với Cục Văn hóa cơ sở (Bộ VHTTDL) tổ chức Lễ trao giải thưởng và khai mạc triển lãm Cuộc thi sáng tác tranh cổ động và logo kỷ niệm 70 năm Ngày Giải phóng Thủ đô (10.10.1954 - 10.10.2024). Thứ trưởng Bộ VHTTDL Hồ An Phong dự và cắt băng khai mạc triển lãm.

Theo Giám đốc Sở VHTT Hà Nội Đỗ Đình Hồng, đây là cuộc thi có quy mô lớn với sự tham gia của 50 tỉnh, thành và các cơ quan, đơn vị. Sau thời gian phát động, BTC đã nhận được 700 tác phẩm tranh cổ động và logo của hơn 300 tác giả chuyên nghiệp.

Đối với các thiết kế logo dự thi, các tác phẩm đã thể hiện được những nét khái quát, hình ảnh, họa tiết đậm nét về mốc son, ký ức hào hùng, truyền thống đấu tranh cách mạng vẻ vang của quân và dân Thủ đô. Kết quả, BTC đã trao 1 giải Nhất thiết kế logo; 3 giải Nhất, 5 giải Nhì, 7 giải Ba, 10 giải Khuyến khích sáng tác tranh cổ động. Cùng với 26 tác phẩm đoạt giải, BTC đã lựa chọn 45 tác phẩm có chất lượng cao để trưng bày triển lãm.

Chia sẻ về mẫu logo đoạt giải Nhất của mình, họa sĩ Nguyễn Công Quang cho biết, logo có hình ảnh ngôi sao 5 cánh, Cột cờ Hà Nội và con số 70 cùng dòng chữ "Giải phóng Thủ đô" trên nền màu đỏ. Hình ảnh số 70 gắn liền thể hiện cho tinh thần đoàn kết của quân, dân Thủ đô để cùng nhau hiện thực hóa khát vọng phát triển. Gam màu chủ đạo của biểu trưng là đỏ kết hợp với vàng thể hiện màu cờ Tổ quốc, màu của chiến thắng và tương lai rực rỡ, ấm no, hạnh phúc…

Thứ trưởng Bộ VHTTDL Hồ An Phong, Giám đốc Sở VHTT Hà Nội Đỗ Đình Hồng trao giải Nhất thiết kế logo cho tác giả Nguyễn Công Quang

Ảnh: QUANG TẤN

Ở nội dung tranh cổ động, với tác phẩm Kỷ niệm 70 năm Ngày Giải phóng Thủ đô, họa sĩ Lê Thuận Long đã trở thành một trong những tác giả đoạt giải Nhất của cuộc thi. Trong tác phẩm của mình, ông đã lấy hình ảnh cây cầu Long Biên, hình ảnh đoàn quân với tư thế hiên ngang và lời ca khúc Tiến về Hà Nội (nhạc sĩ Văn Cao). Qua đó, tác giả muốn gửi gắm thông điệp về một Hà Nội vẫn đang vững bước từng ngày để xứng đáng là trung tâm đầu não chính trị, kinh tế, văn hóa, giáo dục của quốc gia; là trái tim của cả nước.

ĐÌNH TOÁN

ĐỀ ÁN XÂY DỰNG "LÀNG VĂN HÓA ĐẶC TRƯNG" Ở HUYỆN HÒA VANG (ĐÀ NẴNG):

Giữ lấy "nét làng"

● **NGỌC HÀ**

Xác định việc xây dựng "Làng Văn hóa đặc trưng" sẽ góp phần bảo tồn đời sống văn hóa, phong tục tập quán, phát huy giá trị lễ hội đặc sắc, cùng với nếp sống lâu đời, người dân hai thôn Phong Nam (xã Hòa Châu) và thôn Bồ Bản (xã Hòa Phong), huyện Hòa Vang, TP Đà Nẵng đã nhất trí cùng chung tay xây dựng đề án "Làng Văn hóa đặc trưng" với tinh thần thống nhất cao.

Bảo vệ cuộc sống an bình, ấm no hạnh phúc

Dạo một vòng quanh con đường làng, anh Đặng Quốc Việt, cán bộ Phòng VH-XH xã Hòa Châu tự hào giới thiệu với *Văn Hóa*: "Làng Phong Nam còn lưu giữ được nhiều công trình kiến trúc quan trọng như đình làng Phong Lệ (cũng là đình thờ Thần Nông), nhà thờ tiền hiền chư phái tộc, miếu Thái giám, cảnh quan làng quê truyền thống với ruộng đồng xanh tươi, lũy tre xanh, đường làng, giếng cổ…".

Theo quan sát của chúng tôi, trên những con đường quanh co uốn khúc như dải lụa bạch, người dân Phong Nam hiền hòa vẫn giữ được phiên chợ quê trong dòng chảy đô thị. Năm 2018, Phong Nam được UBND huyện Hòa Vang công nhận đạt chuẩn Nông thôn mới kiểu mẫu. Nơi đây vẫn ít nhiều giữ được "nét làng", duy trì đời sống văn hóa, lễ hội đặc trưng thường niên, đặc biệt là Lễ hội Mục đồng "độc nhất vô nhị" trên cả nước. Bên cạnh đó, Phong Nam có một số làng nghề truyền thống như làm bánh tráng, bánh ít lá gai, bánh gói vẫn được người dân duy trì hoạt động; 4 ngôi nhà cổ cần được bảo tồn, gìn giữ.

Người dân Bồ Bản mong muốn đời sống văn hóa tâm linh truyền thống của làng được bảo tồn, duy trì

Ông Ngô Tất Hiền, Trưởng làng Phong Lệ (thôn Phong Nam) cho biết, đa số người dân đều đồng ý chung sức thực hiện đề án và đề nghị các cấp chính quyền quan tâm sớm xây dựng hương ước, quy ước về nếp sống văn hóa, văn minh phù hợp với "Làng văn hóa đặc trưng" thôn Phong Nam. "Bà con từ lâu vẫn giữ được tư tưởng hiền hòa, nghĩa tình, do vậy phải xem sự chuyển đổi có phù hợp với đời sống của họ hay không. Dân làng không đòi hỏi điều gì to tát, nhưng những nét đặc thù như cuộc sống bình yên, văn hóa, lễ hội truyền thống phải được duy trì…", ông Hiền nói.

Bà Lý Thị Hoa, người dân làng Phong Lệ bày tỏ, khi được phổ biến để xây dựng "Làng Văn hóa đặc trưng", bà con đều mong muốn gìn giữ được nét đẹp truyền thống của làng quê. "Nếu đề án mở công viên cây xanh đi dạo thì nên phù hợp với khung cảnh và văn hóa của làng. Chúng tôi cũng mong muốn đình Thần Nông và các nhà thờ cổ sẽ được tôn tạo để phục vụ đời sống văn hóa tâm linh, tín ngưỡng của bà con".

Nâng cao đời sống văn hóa, giữ gìn di sản cha ông

Cùng với thôn Phong Nam (xã Hòa Châu), thôn Bồ Bản (xã Hòa Phong) cũng được chọn để xây dựng đề án "Làng Văn hóa đặc trưng". Năm 2021, thôn Bồ Bản được UBND huyện Hòa Vang công nhận đạt chuẩn Nông thôn mới kiểu mẫu. Làng Bồ Bản có bề dày lịch sử 500 năm, ngôi đình làng là Di tích văn hóa lịch sử cấp quốc gia. Cùng với đó là quần thể các công trình văn hóa có giá trị như miếu Thần Nông, mộ tiền hiền, giếng cổ, Âm Linh tự… Ngoài ra, có hai cơ sở tôn giáo là chùa Phật giáo Hưng Quang và chùa Minh sư Thọ Quang.

Trao đổi với *Văn Hóa*, ông Tán Văn Kim, Trưởng ban Công tác mặt trận thôn Bồ Bản cho biết, đời sống văn hóa tâm linh của người dân trong thôn được thể hiện rõ nét thông qua sự tham gia hưởng ứng vào những hoạt động lễ hội hằng năm. Vì thế, khi xây dựng "Làng Văn hóa đặc trưng thôn Bồ Bản", cơ quan chức năng cần quan tâm trùng tu các thiết chế văn hóa; có phương án cải tạo đất hoang, đất nông nghiệp không sản xuất để trồng các tuyến đường hoa phục vụ cảnh quan du lịch...

Tại hội nghị lấy ý kiến người dân do Ủy ban MTTQ Việt Nam huyện tổ chức, hơn 300 ý kiến của người dân Hòa Phong cho thấy đa phần bà con đồng ý với việc xây dựng "Làng Văn hóa đặc trưng thôn Bồ Bản". Bên cạnh đó, họ cũng góp ý một số nội dung cần bổ sung trong quá trình hoàn thiện và triển khai đề án, như đề nghị sớm triển khai xây dựng nhà văn hóa thôn, cải tạo khu thể thao, xây dựng khu quần thể di tích, xây dựng cổng làng cho tương xứng với tên gọi của Làng văn hóa đặc trưng… Đề án cần cụ thể hóa mục tiêu, kế hoạch phát triển nghề truyền thống, tập trung xây dựng thương hiệu sản phẩm, quảng bá sản phẩm và đầu tư giới thiệu nghề truyền thống như gói bánh tét, bánh gói, bánh tráng và thương hiệu ớt Bồ Bản. Ngoài ra đề án cần quan tâm đến công tác vệ sinh môi trường, trong đó khắc phục tình trạng ô nhiễm môi trường nguồn nước tại kênh N1, kênh Bàu Thị…■

Tạo sân chơi trong **xây dựng gia đình hạnh phúc**

● QUỲNH HOA - T.MAI (thực hiện)

Bắc Giang là một trong những địa phương tích cực, tiên phong trong xây dựng các phong trào, sáng kiến, cuộc thi về đề tài Xây dựng gia đình hạnh phúc, với phương châm "Lấy cái đẹp, dẹp cái xấu"…

Văn Hóa đã có cuộc trao đổi với ông Đỗ Tuấn Khoa, Phó Giám đốc Sở VHTTDL tỉnh Bắc Giang về những vấn đề liên quan đến câu chuyện này.

● **P.V**: *Nhân ngày Gia đình Việt Nam (28.6) vừa qua, nhiều địa phương đã tổ chức các hoạt động phong phú, đa dạng để hưởng ứng. Xin ông cho biết tỉnh Bắc Giang đã tổ chức những hoạt động hưởng ứng như thế nào?*

- Ông Đỗ Tuấn Khoa: Thực hiện chỉ đạo của UBND tỉnh, Sở VHTTDL và các đơn vị đã triển khai nhiều hoạt động tuyên truyền, hội thi, hội diễn ở cấp cơ sở. Năm 2024, chúng tôi tổ chức cuộc thi ảnh "Khoảnh khắc hạnh phúc gia đình", lan tỏa đến đông đảo các tầng lớp nhân dân. BTC đã nhận và lựa chọn được 227 tác phẩm hợp lệ, đăng tải trên Fanpage để khán giả "thích", "chia sẻ", bình chọn cho tác phẩm. Những khoảnh khắc hạnh phúc gia đình được thể hiện ở nhiều góc độ, có thể là trong bữa cơm hằng ngày, trong lao động sản xuất, ngày nghỉ cuối tuần, con giúp cha, bà nựng cháu, mẹ dạy con, cả nhà sum vầy ngày lễ, ngày Tết… Qua đó truyền tải ý nghĩa của tình đoàn kết, yêu thương, chung thủy, giúp đỡ lẫn nhau; sự bình đẳng giới và trách nhiệm nuôi dạy con cháu, xây dựng gia đình hạnh phúc.

Một sự kiện khác là hội thi "Tìm hiểu kiến thức pháp luật về gia đình và phòng, chống bạo lực gia đình năm 2024", thu hút 10 đội đại diện cho các CLB phòng, chống bạo lực gia đình của 10 huyện, thị xã, thành phố trong tỉnh, được lựa chọn từ cuộc thi cấp huyện. Các đội đã thể hiện 4 phần thi bằng hình thức sân khấu hóa với các nội dung về kiến thức, xử lý tình huống và tiểu phẩm, tìm hiểu các quy định của Luật Phòng, chống bạo lực gia đình, Luật Hôn nhân và Gia đình, Luật Bình đẳng giới, Nghị định quy định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực phòng, chống bạo lực gia đình, Bộ tiêu chíứng xử trong gia đình, kiến thức về giáo dục đời sống…

Phó Giám đốc Sở VHTTDL tỉnh Bắc Giang Đỗ Tuấn Khoa giới thiệu về Quy tắc ứng xử trong gia đình được rút gọn thành những thông điệp ngắn gọn, dễ nhớ **Ảnh: L.QUÂN**

Hiệu quả mang lại không chỉ là kết quả chung cuộc, mà hơn thế, một gia đình, một CLB đi thi là thu hút cả họ hàng, làng xóm cùng đi theo cổ vũ, động viên, tạo không khí vui tươi, phấn khởi và hiệu ứng rất tích cực.

● *Thưa ông, Bộ VHTTDL đã ban hành Bộ tiêu chí ứng xử trong gia đình. Bắc Giang đã triển khai tuyên truyền, thực hiện Bộ tiêu chí như thế nào?*

- Bắc Giang đã có cách làm riêng, tạo nên sự khác biệt và được Bộ VHTTDL đánh giá cao. Trên thực tế, nội dung được quy định trong Bộ tiêu chí ứng xử trong gia đình khá dài và bao quát nhiều vấn đề, do đó, lãnh đạo tỉnh đã chỉ đạo làm sao để những quy tắc ấy trở thành thông điệp ngắn gọn, khẩu hiệu dễ đọc, dễ hiểu, dễ nhớ, gói gọn trong 1 trang và được treo tại các gia đình.

Bộ quy tắc sau khi được phê duyệt đã in ra và phát cho các gia đình, treo nơi công cộng, nhà văn hóa, khu vui chơi… Cũng có một số ý kiến cho rằng, trong thời đại công nghệ số, việc in ấn như vậy có vẻ lỗi thời. Xin khẳng định là: Không! Bộ quy tắc này cần được treo ở vị trí trang trọng để mỗi thành viên hằng ngày nhìn vào và thực hiện, như con cháu phải hiếu thảo, vợ chồng phải thủy chung, nghĩa tình, anh em phải đoàn kết, yêu thương đùm bọc nhau, có như vậy xã hội mới tốt đẹp được. Ngoài ra, Bộ quy tắc còn được treo những nơi tập trung đông người, nhà hội họp để ai đến cũng nhìn thấy.

Năm 2024, tỉnh phấn đấu đạt từ khoảng 20-25% số gia đình được truyền tải thông điệp này và treo tại nhà. Tuy nhiên, đến nay có những địa phương đã đạt đến 30-35 %, vượt con số dự kiến.

● *Theo ông, bí quyết thành công của Bắc Giang trong việc tuyên truyền xây dựng gia đình hạnh phúc là gì?*

- Theo đánh giá 6 tháng đầu năm, Bắc Giang là tỉnh có tốc độ tăng trưởng đi đầu cả nước (14,14%). Ngoài yếu tố phát triển kinh tế, lãnh đạo tỉnh cũng rất chăm lo đến đời sống văn hóa theo đúng tinh thần chỉ đạo của cố Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng: *"Văn hóa là nền tảng tinh thần của xã hội, vừa là mục tiêu, vừa là sức mạnh nội sinh, động lực quan trọng để phát triển đất nước"*. Hiện nay, tất cả các quy hoạch về phát triển kinh tế của địa phương đều gắn với văn hóa.

Kinh tế phát triển thì đi kèm theo nó là những mặt trái, như các thành viên trong gia đình mải mê làm kinh tế, đi sớm về muộn, sự gắn kết giảm, vấn đề như bạo lực gia đình cũng còn xảy ra. Để tuyên truyền phòng, chống bạo lực gia đình, Bắc Giang hình thành các CLB phòng, chống bạo lực, đã được phát huy và phát triển tại 10 huyện, thị xã, thành phố. Đây được coi là một trong những tiêu chí để đánh giá về phong trào Toàn dân xây dựng đời sống văn hóa và công tác gia đình hằng năm; có vinh danh khen thưởng các thôn, bản, làng, gia đình làm tốt.

Sự tuyên truyền và vào cuộc quyết liệt của BCĐ phong trào Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa và Công tác gia đình tỉnh Bắc Giang, của các cấp chính quyền, đoàn thể các huyện, thị xã, thành phố… rất bài bản. Hằng năm, BCĐ đều phân công cho thành viên theo dõi các địa phương, có tổng hợp báo cáo sơ kết 6 tháng, sơ kết năm và tổng kết phong trào, có vinh danh khen thưởng kèm theo quà tặng giá trị. Khi các gia đình được vinh danh, tuyên dương sẽ lan tỏa, truyền động lực cho các thôn, xã, gia đình khác phấn đấu.

Mới đây, Bộ VHTTDL cũng ban hành Nghị định 86 quy định về khung tiêu chuẩn và trình tự, thủ tục, hồ sơ xét tặng danh hiệu "Gia đình văn hóa", "Thôn, tổ dân phố văn hoá", "Xã, phường, thị trấn tiêu biểu", Bắc Giang cũng xây dựng những hướng dẫn cụ thể và đã có dự thảo lần một, khi có hướng dẫn chính thức sẽ đưa vào triển khai thành các tiêu chí thi đua.

● *Xin cảm ơn ông!*

Hội thi nấu ăn *Bữa cơm gia đình ấm áp yêu thương*

Nhằm nâng cao giá trị, ý nghĩa của bữa cơm gia đình, Hội thi nấu ăn "Bữa cơm gia đình ấm áp yêu thương" đã được tổ chức trong chuỗi hoạt động của Liên hoan Gia đình văn hóa tiêu biểu các dân tộc tỉnh Lâm Đồng lần thứ III năm 2024, diễn ra tại Đạ Tẻh nhân ngày Gia đình Việt Nam (28.6).

12 gia đình tiêu biểu đến từ 12 huyện, thành đại diện cho các dân tộc anh em trong tỉnh đã trổ tài bếp núc, mang đến 12 mâm cơm mang đặc trưng ẩm thực vùng miền. Hơn 60 món ăn được chế biến theo những cách riêng, với nguyên liệu từ rau rừng, cá suối, thịt gác bếp, những sản vật thu hái từ nương rẫy, vườn nhà được bà con chế biến khéo léo, tinh tế, sắp đặt sáng tạo, độc đáo mang ý nghĩa yêu thương. Dù không phải là sơn hào hải vị, nhưng những món ăn mang đậm nét truyền thống đã tạo nên mâm cơm thật sự ngon lành, hấp dẫn. Đại diện BTC cho biết, bữa cơm gia đình không chỉ là bữa ăn hằng ngày, cung cấp chất dinh dưỡng mà còn là thời gian để cả gia đình quây quần ấm cúng, chia ngọt sẻ bùi, vun đắp tình cảm gắn bó, để gia đình thực sự là tổ ấm, là nơi trở về, nơi sẻ chia, đùm bọc trong tình thân ấm áp. Từ đó cũng phát huy giá trị văn hóa ẩm thực truyền thống dân tộc.

Hội thi nấu ăn "Bữa cơm gia đình ấm áp yêu thương" vừa là sân chơi bổ ích, thú vị và đầy ý nghĩa, vừa là dịp để các gia đình đại diện các dân tộc anh em có cơ hội giao lưu, học hỏi, chia sẻ kinh nghiệm để làm ra những món ăn ngon, bảo tồn ẩm thực truyền thống. Đồng thời, thêm yêu quý và trân trọng ý nghĩa của bữa cơm gia đình Việt, cùng nhau thực hiện hiệu quả việc xây dựng gia đình no ấm, bình đẳng, tiến bộ, hạnh phúc.

LÊ DƯƠNG

Học được gì từ Carlos Yulo và nhiều nước Đông Nam Á?

THU SÂM (từ Paris, Pháp)

Olympic Paris đã chính thức khép lại và chắc chắn Thể thao Việt Nam cũng học được nhiều bài học tại đấu trường khốc liệt nhất thế giới này. Và một trong những bài học đó đến từ sự thành công của "thần đồng" môn Thể dục dụng cụ Carlos Yulo (Philippines) và câu chuyện về sự đầu tư ở một số nước khu vực Đông Nam Á.

Hoàng Xuân Vinh cũng phải trải qua mấy chục năm tập luyện và nhiều thất bại tại các giải đấu lớn mới có thể tỏa sáng tại Olympic 2016

Philippines mất tới 17 năm cùng sự đầu tư lớn khi cho Carlos Yulo sang Nhật Bản tập luyện dài hạn mới giành được 2 HCV của kỳ Olympic này

Câu chuyện từ Hoàng Xuân Vinh và Carlos Yulo

Năm 2016 Hoàng Xuân Vinh viết lên câu chuyện "con nhà nghèo học giỏi" tại Brazil. Câu chuyện khiến cả thế giới phải kinh ngạc vì nhà vô địch Olympic xuất thân từ một trường bắn cũ kỹ, lạc hậu cùng cảnh thiếu thốn đạn tập quanh năm. Nhưng chỉ người trong cuộc mới biết được rằng để tạo nên một Hoàng Xuân Vinh "hiên ngang" đoạt HCV, phá kỷ lục Olympic rồi lại đoạt thêm chiếc HCB, khi ấy Thể thao Việt Nam đã phải khắc phục sự thiếu thốn, lỗi thời của hệ thống cơ sở vật chất bằng việc cho Hoàng Xuân Vinh đi tập huấn dài hạn tại Hàn Quốc - nơi có các điều kiện đảm bảo đủ tiêu chuẩn quốc tế để nâng cao thành tích cho xạ thủ này.

Cùng với đó là việc anh thường xuyên được thi đấu ở nhiều giải quốc tế lớn. Hoàng Xuân Vinh lên đỉnh cao Olympic năm 42 tuổi. Như vậy anh đã trải qua quá trình tập luyện bắn súng trong suốt mấy chục năm và chúng ta cũng phải mất tới mấy chục năm mới có được Hoàng Xuân Vinh ghi dấu ấn ở đấu trường danh giá. Trước khi lên đỉnh cao nhất của thế giới, anh cũng từng dự nhiều giải đấu lớn và cũng từng thất bại như để tuột mất HCV ASIAD hay HCĐ tại Olympic London. Vì thế, giờ muốn có thêm một Hoàng Xuân Vinh là việc không thể giải quyết trong một sớm, một chiều.

Câu chuyện về "thần đồng" Carlos Yulo đang là hiện tượng đầy thú vị tại Olympic lần này cũng vậy. Nếu Carlos Yulo không được sang Nhật Bản từ năm 16 tuổi, không được tập luyện dài hạn trong môi trường chuyên nghiệp, thì làm sao có ngày anh đoạt tới 2 HCV Olympic. Thể thao Philippines phải đào tạo mất 17 năm mới có được một Yulo của ngày hôm nay và đó là hành trình dài, đòi hỏi rất nhiều nỗ lực.

Xác định tài năng thiên bẩm của Carlos Yulo, Philippines đã quyết định đầu tư lớn cho vận động viên này. 16 tuổi, Carlos Yulo rời gia đình đến Tokyo tập luyện cùng người thầy đã phát hiện ra em là HLV Munehiro Kugimiya. Bởi nếu chỉ tập luyện trong môi trường thiếu các trang thiết bị cần thiết, sàn tập không tốt và không có điều hoà thì Carlos Yulo mãi vẫn chỉ là viên ngọc thô.

Một chương trình hợp tác giữa Thể dục dụng cụ Philippines và Nhật Bản đã được bắt đầu và Carlos Yulo sang Nhật Bản tập luyện dài hạn dưới sự dẫn dắt của vị HLV vừa như một người thầy, lại cũng như một người cha, không chỉ huấn luyện Yulo về chuyên môn, ông còn dậy VĐV này học tiếng Nhật để tránh rào cản ngôn ngữ. Với sự đầu tư và huấn luyện chuyên nghiệp bài bản tại Nhật Bản, chỉ sau 5 năm tại Olympic Tokyo, Carlos Yulo đã đứng ở vị trí thứ 4. Và Carlos Yulo cũng trải qua nhiều giai đoạn lúc thăng, lúc trầm với nhiều giải đấu lớn không có thành tích. Gần đây nhất tại giải vô địch thể dục dụng cụ thế giới, anh chỉ đứng ở vị trí thứ 4. Cho nên nhiều người đã ngỡ ngàng khi anh tỏa sáng rực rỡ với 2 tấm HCV Olympic Paris.

Và bài học rút ra là gì?

Bài học của Hoàng Xuân Vinh và Carlos Yulo nói lên điều gì? Đó là nếu không đầu tư lớn, đầu tư chuyên sâu, nếu không kiên trì, nhẫn nại ngay cả khi các VĐV thi đấu chưa có thành tích tốt thì khó mà có được thành công.

Cả Hoàng Xuân Vinh và Carlos Yulo đều trải qua nhiều giải đấu lớn thất bại nhưng họ vẫn được đầu tư để bước tiếp. Thế nên thể thao đỉnh cao phải là cả một quá trình, chứ không phải cứ muốn là có ngay được thành tích. Ở góc độ lớn hơn, bài toán "đầu tiên" luôn là nỗi đau đầu với Thể thao Việt Nam. Tại Hội nghị định hướng phát triển thể thao thành tích cao với chủ đề "Vươn tầm ASIAD, khát vọng Olympic", Cục trưởng Cục Thể dục thể thao Đặng Hà Việt trình bày tham luận trong đó đề ra nhiều giải pháp cụ thể để hiện thực hóa giấc mơ tại hai đấu trường này từ nay đến năm 2030.

Trong đó kinh phí trong giai đoạn từ năm 2024-2026, trung bình là 800-850 tỉ đồng/năm và giai đoạn sau từ năm 2027-2030 là 850-900 tỉ đồng/năm. Tuy nhiên, con số này là quá ít so với những nền thể thao phát triển ở Đông Nam Á. Đơn cử, Thái Lan đầu tư tương đương không dưới 4.000 tỉ đồng/năm cho thể thao đỉnh cao và họ đã gặt hái được những thành tích tốt ở Olympic Paris, có cả HCV, HCB và HCĐ. Malaysia, Indonesia, Philippines cũng giành được những thành tích ấn tượng bởi sự đầu tư lớn.

Vậy thì khi mà chúng ta chưa thể hóa giải được bài toán về kinh phí, về đầu tư lớn có chiều sâu thì khó lòng mơ tới huy chương Olympic chỉ bằng sự nỗ lực của riêng HLV, VĐV. Bấy lâu nay khi Thể thao Việt Nam không đạt thành tích tại các đấu trường quốc tế lớn như ASIAD hay Olympic, mọi lỗi lầm đều được "đổ" lên ngành Thể thao. Nhưng thực chất để thể thao, nhất là thể thao thành tích cao phát triển thì nỗ lực của riêng ngành thể thao là chưa đủ. Chúng ta cần sự vào cuộc của toàn xã hội, từ sự đầu tư của các địa phương; sự quan tâm của các cấp, ngành, các nguồn lực xã hội để đầu tư về cơ sở vật chất, trang thiết bị tập luyện, thuê chuyên gia giỏi, tuyển chọn VĐV; rồi cần những cơ chế, chính sách thông thoáng để khuyến khích các doanh nghiệp đầu tư cho thể thao như cách mà Thái Lan và nhiều nước trong khu vực Đông Nam Á vẫn đang làm.

Về chuyên môn, Thể thao Việt Nam đã đưa ra nhiều giải pháp để nâng tầm thành tích tại 2 đấu trường lớn này, từ nay đến năm 2030. Theo Cục trưởng Cục TDTT Đặng Hà Việt, về định hướng, đó là quy hoạch, phân nhóm các môn thể thao nhằm đầu tư trọng tâm, trọng điểm và phát huy nguồn lực xã hội trong công tác đào tạo vận động viên. Tiếp theo là nâng cao chất lượng đào tạo trong đó tập trung xây dựng quy trình tuyển chọn và đào tạo mang tính hệ thống, đảm bảo các điều kiện thực hiện. Tăng cường hợp tác quốc tế, tận dụng các thành tựu của khoa học công nghệ trong việc tuyển chọn, đào tạo, đánh giá trình độ tập luyện và hiệu quả của quy trình huấn luyện VĐV thể thao thành tích cao.

Trong đó về xây dựng lực lượng VĐV, chúng ta sẽ tuyển chọn, xác định VĐV, phân thành các nhóm VĐV có khả năng tranh chấp HCV ASIAD và đạt chuẩn Olympic. Nhóm vận động viên có khả năng giành huy chương ASIAD, nhóm vận động viên thuộc các môn được xã hội quan tâm. Từ đó cũng sẽ xác định phương thức đào tạo VĐV, xác định địa điểm đào tạo. Giải pháp nữa là xây dựng lực lượng cán bộ, HLV, chuyên gia tâm lý thể thao, y học, sinh cơ học vận động hồi phục, huấn luyện thể lực; xây dựng giải pháp cụ thể cho từng môn thể thao trọng điểm.

Ngành Thể thao cũng xác định rõ các nhóm giải pháp nâng cao năng lực các sơ sở đào tạo; ứng dụng khoa học công nghệ; đề ra các giải pháp xã hội hóa thể thao thành tích cao và các giải pháp về tài chính trong đó có cả việc phối hợp giữa ngân sách nhà nước và ngân sách xã hội hóa.

Lộ trình để thực hiện cho việc vươn tầm ASIAD và khát vọng Olympic được chia thành 2 giai đoạn, từ năm 2024-2026 với nhiệm vụ cụ thể là xây dựng kế hoạch, chuẩn bị lực lượng cho Olympic 2024, 2028, các kỳ SEA Games từ năm 2025-2030; đầu tư nâng cấp và hiện đại hóa cơ sở vật chất, đảm bảo điều kiện cho thể thao thành tích cao phát triển bền vững. Giai đoạn tiếp theo từ năm 2027-2030 sẽ là tiếp tục triển khai kế hoạch chuẩn bị lực lượng VĐV tham dự các kỳ Đại hội từ năm 2027-2030.

Như vậy chúng ta cần thời gian và sự chung tay, góp sức của các cấp, ngành, địa phương cho lộ trình này, bởi để đào tạo ra các vận động viên đẳng cấp châu lục và thế giới, đòi hỏi phải có một quá trình lâu dài và một lộ trình khoa học, kỹ lưỡng, tỉ mỉ cùng sự kiên trì, nhẫn nại, không chỉ của riêng ngành Thể thao. ■

ĐÀO TẠO VĐV ĐẲNG CẤP OLYMPIC:

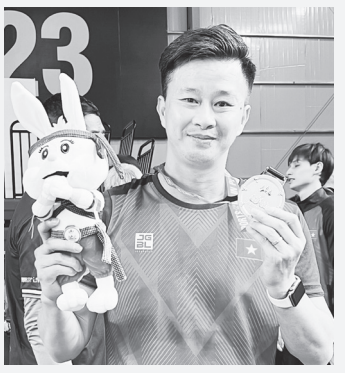
Không thể **trong một sớm, một chiều**

● **THU SÂM - LÊ HOÀN (thực hiện)**

Trả lời phỏng vấn *Văn Hóa*, các nhà quản lý, HLV cho biết, để đào tạo một VĐV đỉnh cao lên đẳng cấp thế giới và Olympic thì cần một chu trình đào tạo từ 8-10 năm và phải có nguồn lực cùng quy trình đào tạo chuyên nghiệp.

Với trường hợp VĐV TDDC vừa gây "sốt" khi giành tới 2 HCV Olympic là Carlos Yulo, Philippines cũng phải mất chu trình đào tạo chuyên nghiệp lên tới 17 năm. Vậy nên câu chuyện đào tạo một VĐV đẳng cấp Olympic sẽ không thể diễn ra trong một sớm, một chiều mà cần phải có thời gian.

Phải thật sự kiên nhẫn

Với kinh nghiệm của một HLV trưởng thành từ VĐV môn TDDC, tôi thấy rằng một chu kỳ Olympic là 4 năm nhưng với quá trình chuẩn bị để thi đấu lấy chuẩn tham dự Đại hội thì chỉ có khoảng 2 năm.

Như trường hợp của Carlos Yulo - VĐV người Philippines vừa giành 2 HCV môn TDDC tại Olympic Paris, bạn ấy cũng phải tham dự hai kỳ Olympic rồi và kỳ này mới thành công. Carlos Yulo bắt đầu tập TDDC từ năm 7 tuổi và từng được đào tạo trong môi trường chuyên nghiệp tại Nhật Bản trong một thời gian dài, với sự hỗ trợ từ nhiều nguồn lực. Dù là một hiện tượng ở khu vực Đông Nam Á và vô địch thế giới nhưng ở kỳ Olympic trước anh cũng thi đấu không thành công. Trước khi trở thành nhà vô địch của 2 nội dung tại Olympic này, Carlos,Yulo cũng từng thất bại tại nhiều giải đấu, gần đây nhất là tại giải vô địch thế giới, anh chỉ đứng ở vị trí thứ 4 chung kết.

Như vậy, quá trình để đào tạo ra một VĐV tầm cỡ như Carlo Yulo cũng mất tầm 17 năm với quá trình đào tạo rất chuyên nghiệp, bài bản, qua nhiều giải đấu tầm cỡ, nhiều kỳ Olympic, khi thành công cũng như khi thất bại, phải rất kiên trì mới có sự toả sáng rực rỡ như vậy. Tôi nghĩ quy trình để đào tạo một VĐV đẳng cấp Olympic phải mất từ 8-10 năm liên tục, kiên trì và bền bỉ với một quy trình huấn luyện khoa học, nghiêm ngặt và hiệu quả.

(TRƯƠNG MINH SANG, HLV đội tuyển TDDC quốc gia)

Mục tiêu tầm thế giới, đầu tư tầm quốc gia

Ngoài yếu tố chuyên môn, vấn đề mấu chốt trong việc cải thiện thành tích của Thể thao Việt Nam là nguồn lực đầu tư. Thực tế cho thấy, mức đầu tư của chúng ta so với một số nước trong khu vực như Thái Lan hay Singapore đã không bằng, chứ chưa nói đến các quốc gia khác trong châu lục. Mục tiêu thì muốn vươn tầm châu lục và thế giới, nhưng thực lực lại chỉ đủ đầu tư ở cấp độ quốc gia.

Vì thế nói gì thì nói trước hết chúng ta phải giải quyết được vấn đề về kinh phí, về nguồn lực đầu tư cho thể thao nói chung và thể thao thành tích cao nói riêng. Chắc chắn rằng trong bối cảnh hiện nay, chúng ta không chỉ trông chờ vào nguồn lực của Nhà nước mà phải huy động được các nguồn lực xã hội hóa, cần có cơ chế chính sách khuyến khích các doanh nghiệp tham gia mạnh mẽ hơn nữa vào các hoạt động thể thao. Thế nên câu chuyện cải thiện thành tích, chỉ riêng nỗ lực của ngành Thể thao là chưa đủ mà còn cần có những cơ chế, chính sách tạo hành lang pháp lý thông thoáng, thu hút đầu tư và cần sự chung tay góp sức của toàn xã hội.

(TS CAO VĂN CHÓNG, Phó Giám đốc Sở VHTTDL tỉnh Bình Dương)

Chú trọng thi đấu, tập huấn quốc tế

Bất cứ môn thể thao nào muốn có lực lượng VĐV thi đấu đạt thành tích cao ở các giải châu lục và thế giới thì khâu tập huấn nước ngoài, cọ xát thường xuyên ở các giải quốc tế là rất quan trọng. Chỉ có được tập luyện trong môi chuyên nghiệp, được thi đấu, va chạm thường xuyên với những đối thủ mạnh mới giúp VĐV chúng ta tích lũy, có thêm kinh nghiệm để không khỏi bỡ ngỡ khi bước ra các giải đấu đỉnh cao như Olympic hay Asian Games.

Tôi lấy ví dụ từ VĐV Nguyễn Thị Thật, người vừa thi đấu tại Olympic Paris. Trước khi giúp xe đạp Việt Nam lần đầu góp mặt tại Thế vận hội, Thật đã trải qua quá trình tập huấn, thi đấu lâu dài để phát triển chuyên môn. Thật từng có thời gian tập huấn ở Thụy Sỹ vào năm 2015 khi mới 22 tuổi. Trước khi có vé dự Olympic, Thật cũng đã cùng đội đua chuyên nghiệp Thụy Sỹ thi đấu ở nhiều giải đẳng cấp ở châu Âu. Thật vô địch châu Á, giành vé dự Thế vận hội trong năm 2023 nhưng trước đó VĐV này đã giành rất nhiều áo vàng, áo xanh ở các giải quốc tế, giành HCV SEA Games, vô địch châu Á các năm 2018 và 2022.

(ĐỖ THÀNH ĐẠT, HLV đội tuyển xe đạp TP.HCM)

Phải thay đổi cách đào tạo, chú trọng tuyển chọn nhân lực

Để có những VĐV đỉnh cao thi đấu đạt thành tích tại các đấu trường lớn như Olympic, giải vô địch thế giới hay Asian Games thì thể thao nói chung, cầu lông nói riêng phải có nguồn lực VĐV vững vàng và dày. Tôi lấy điển hình như việc tranh suất dự môn cầu lông tại Olympic Paris, trong khi các nước trong khu vực như Thái Lan, Malaysia hay Indonesia đều có từ 4 VĐV cạnh tranh ở mỗi nội dung thì chúng ta chỉ có từ 1 đến 2 VĐV. Điều này cho thấy lực lượng của chúng ta rất mỏng nên việc tranh suất đi Olympic đã khó chứ đừng nói đến thi đấu có thành tích.

Để hướng đến các giải đấu đỉnh cao, phải có kế hoạch đào tạo lâu dài. Đặc biệt là đào tạo VĐV trẻ, phải chọn các VĐV thật sự có tài năng, vượt trội ở lứa tuổi và nội dung của mình. Tôi lấy thêm một ví dụ về Nhật Bản, trước năm 2010, họ không thực sự mạnh về cầu lông nhưng sau khi chú trọng tuyển chọn và đào tạo trẻ bài bản bằng việc thường xuyên tổ chức các giải đấu trong nước và cho VĐV tập huấn tại cường quốc cầu lông thế giới là Trung Quốc thì cầu lông Nhật Bản đã thực sự "lột xác".

(ĐẶNG ANH ĐĂNG, Phụ trách môn cầu lông Sở VHTT TP.HCM)

Cần sự chung tay từ nhiều phía

Với bất kỳ môn thể thao nào cũng vậy, vai trò định hướng, đào tạo nguồn lực của Nhà nước đóng vai trò rất quan trọng. Nhưng để phát triển bền vững, có lực lượng VĐV thường xuyên thi đấu đạt thành tích ở các Đại hội, các giải quốc tế thì ngoài vai trò của Nhà nước cũng cần sự chung tay của nhiều phía, đặc biệt là xã hội hóa.

Tôi lấy ví dụ từ Lê Quang Liêm. Để trở thành kỳ thủ nằm trong top 20 thế giới và thường xuyên được mời thi đấu các giải đẳng cấp thế giới thì bản thân Liêm cũng đã trải qua quá trình thi đấu và tích lũy lâu dài. Liêm trước đây cũng thi đấu các giải trẻ, giải học đường, sau đó thi đấu các giải Thành phố, toàn quốc rồi lên đội tuyển quốc gia thi đấu các giải quốc tế. Để có được thành quả như ngày hôm nay, Liêm đã nhận được sự hỗ trợ của ngành thể thao TP.HCM, các Mạnh Thường Quân và sự hậu thuẫn rất lớn từ gia đình. Đây là những yếu tố cực kỳ quan trọng để giúp Liêm có cơ hội được thi đấu thường xuyên các giải quốc tế và tích lũy cần thiết để có được thứ hạng như bây giờ.

(LÂM MINH CHÂU, cựu HLV đội tuyển cờ vua Việt Nam)

● Tổng Biên tập: **NGUYỄN ANH VŨ**
● Phó Tổng Biên tập: **PHAN THANH NAM - NGUYỄN VĂN MƯỜI**
● **TÒA SOẠN - TRỊ SỰ VÀ PHÁT HÀNH:**
Số 33 ngõ 294/2 Kim Mã, Q. Ba Đình, Hà Nội - ĐT: 024.37265564 - E.mail: baovanhoa@fpt.vn
● **GPXB:** Số 370/GP-BTTTT ngày 05/7/2016 của Bộ Thông tin và Truyền thông

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM:**
170 Nguyễn Đình Chiểu, P. Võ Thị Sáu, Q.3, TP.HCM - ĐT/FAX: 028. 38230890 - 39100922
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TỈNH KHÁNH HÒA:**
211 Thống Nhất, phường Phương Sài, TP Nha Trang, Khánh Hòa; ĐT: 0258. 3825008
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TP ĐÀ NẴNG:**
12 Trương Hán Siêu, Q. Sơn Trà, TP Đà Nẵng - ĐT: 0236. 3897798

● **Chế bản:** Báo Văn Hóa
● **In tại:** Cty CP In Công đoàn Việt Nam

GIÁ: 5.000đ

Ngày ASEAN đậm đà bản sắc văn hóa tại Hungary

Đại sứ quán Việt Nam tại Hungary cùng Đại sứ quán các nước ASEAN (Indonesia, Malaysia, Lào, Philippines, Thái Lan, Singapore) tại Hungary phối hợp tổ chức Lễ kỷ niệm Ngày ASEAN và Chương trình giới thiệu Văn hóa nghệ thuật ASEAN. Tham dự chương trình có đại diện các cơ quan chính phủ sở tại, Đại sứ, đại biện, cán bộ, nhân viên các Đại sứ quán ASEAN tại Hungary và cộng đồng, doanh nghiệp cùng bạn bè Hungary.

Chương trình kỷ niệm Ngày ASEAN gồm 3 phần: Lễ kỷ niệm; chương trình trình diễn ca múa nhạc truyền thống, thưởng thức ẩm thực và chuỗi ngày trưng bày sản phẩm văn hóa ASEAN. Đây là sự kiện quan trọng được tổ chức thường niên, cũng là dịp để giới thiệu, quảng bá và tuyên truyền nhằm nâng cao nhận thức của người dân Hungary về ASEAN.

NGUYỄN HÙNG

Hỗ trợ nhân dân Lào khắc phục lũ lụt

Trong những ngày cuối tháng 7 vừa qua, tại 2 huyện Vieng Kham và Pakxe, tỉnh Luang Prabang (Lào) đã phải hứng chịu một cơn lũ lớn. Theo lãnh đạo huyện Vieng Kham, đây là cơn lũ lớn thứ hai trong lịch sử kể từ năm 1945 đến nay mà 2 huyện Vieng Kham và Pakxe phải hứng chịu. Sau những trận mưa lớn, cơn lũ đã cuốn trôi nhiều ngôi nhà, gây sạt lở đất nghiêm trọng, cơ sở hạ tầng giao thông bị hư hỏng nặng và hiện tại rất nhiều hộ gia đình phải sống trong cảnh màn trời chiếu đất…

Chia sẻ với những khó khăn, mất mát của đồng bào các dân tộc Lào tại vùng lũ lụt, Tổng Lãnh sự quán Việt Nam tại Luang Prabang (TLSQ) đã kêu gọi các cơ quan bên cạnh TLSQ, cộng đồng người Việt Nam và doanh nghiệp Việt Nam đang làm ăn, sinh sống tại 8 tỉnh Bắc Lào và thủ đô Vientiane ủng hộ, giúp đỡ bà con vùng lũ lụt, tổng số tiền quyên góp được là 197.400.000 kíp. Số tiền này đã được trao tận tay cho 431 hộ gia đình.

NG. HÙNG

Số lượng bác sĩ nước ngoài làm việc ở Hàn Quốc tăng

Theo báo cáo thống kê được Bộ Y tế Hàn Quốc vừa công bố, tính đến tháng 6.2024, số lượng bác sĩ nước ngoài hành nghề y ở Hàn Quốc đã lên tới 546, tăng 20,8% so với năm 2019. Số liệu thống kê cho thấy số lượng bác sĩ nước ngoài đang tăng đều từ mức 472 người năm 2019 lên 485 người vào năm 2020, 500 người vào năm 2021 và 521 người năm 2022.

Có thể thấy, số lượng bác sĩ nước ngoài làm việc tại Hàn Quốc đang tăng lên trong bối cảnh các bác sĩ tập sự và đội ngũ giáo sư trong nước tiếp tục đình công và quốc gia này đang phải đối mặt với tình trạng thiếu hụt bác sĩ nghiêm trọng.

K.HÂN

Hồi ký của Britney Spears được chuyển thể thành phim

● CHI MAI

Hồi ký *Người đàn bà trong tôi* của ca sĩ Britney Spears vừa được hãng phim Universal mua bản quyền và sẽ được chuyển thể thành phim. Tuy nhiên, thời điểm bấm máy và ra mắt bộ phim về cuốn hồi ký này vẫn chưa được công bố. Bộ phim sẽ do đạo diễn Jon M. Chu và nhà sản xuất Marc Platt thực hiện.

Cuốn sách về Britney Spears sẽ được chuyển thể thành phim **Ảnh: GALLERY BOOKS**

Trước thông tin trên, Britney Spears vui mừng viết lên mạng xã hội X: "Tôi rất vui khi được chia sẻ với người hâm mộ rằng tôi đã hợp tác trong một dự án bí mật với Marc Platt. Anh ấy luôn làm những bộ phim mà tôi yêu thích. Chờ xem nhé". Bài viết đã thu hút 17.000 lượt thích, 776.000 lượt xem. Nhiều người hâm mộ cho biết họ rất mong chờ tác phẩm ra mắt".

Người đàn bà trong tôi, tên gốc là *The Woman in Me* kể về 13 năm bi kịch cuộc đời dưới góc nhìn của chính Britney Spears. Cuốn sách bắt đầu vào năm cô 18 tuổi, vụt sáng thành ngôi sao toàn cầu với ca khúc *Baby One More Time*, được ưu ái gọi là "Công chúa nhạc Pop" với hàng loạt giải thưởng âm nhạc, kỷ lục Guinness thế giới, được gắn sao trên đại lộ danh vọng Hollywood… Britney Spears cũng thuật loạt sự kiện xấu trong cuộc đời mình, từ việc bị ép phá thai đứa con với Justin Timbelake, đến việc cạo đầu năm 2007, tấn công một tay săn ảnh bằng ô, và cả những lần bị truyền thông đeo bám đến mức suýt rơi khỏi vách núi.

Trong tự truyện, Britney Spears cho biết, quãng thời gian suy sụp nhất cuộc đời cô là giai đoạn năm 2007-2008, mắc phải nhiều vấn đề tâm lý, bị tước quyền nuôi con, truyền thông theo dõi và cuối cùng là bị đặt dưới quyền giám hộ. Tiếp sau đó là quãng thời gian 13 năm bi kịch, mà theo ca sĩ là "bị đối xử như nô lệ", không thể sử dụng số tiền mình kiếm được và bị cấm sinh con.

Tiết lộ nhiều câu chuyện chấn động trong sách, tuy nhiên Britney khẳng định không nhằm mục đích xúc phạm ai. Việc kể lại quá khứ là để giúp cô khép lại đau thương, chào đón tương lai tốt đẹp hơn. Ca sĩ hy vọng cuốn sách giúp những ai đang thấy cô đơn, bị tổn thương hoặc hiểu lầm tìm được đồng cảm. Britney Spears nói: "Tôi đã dồn toàn bộ tâm trí và trái tim vào nó, hạnh phúc khi người hâm mộ và độc giả khắp thế giới ủng hộ mình". Ca sĩ nhận thù lao 15 triệu USD.

Từ trước khi ra mắt, *The Woman in Me* thành tâm điểm chú ý của dư luận bởi những chuyện gây sốc ca sĩ tiết lộ. Một tuần sau khi phát hành tại Mỹ năm 2023, *Người đàn bà trong tôi* nhanh chóng trở thành sách bán chạy số một do *New York Times* bình chọn với hơn 1,1 triệu bản, bao gồm các đơn đặt hàng, bản in, điện tử và sách nói. Theo Variety, sách bán được hơn 2,5 triệu bản chỉ riêng tại Mỹ, đồng thời được dịch sang 26 ngôn ngữ. Trên *GoodReads*, hồi ký nhận 4,3/5 điểm với gần 50.000 lượt đánh giá. *The Guardian* bình luận: "Góc nhìn sắc bén của Britney thật kỳ diệu". *Independent* nhận xét điều đọng lại khi đọc xong là mong muốn ca sĩ được bình yên.

Britney Spears năm nay 43 tuổi, bắt đầu sự nghiệp âm nhạc khi ký hợp đồng với hãng đĩa Jive vào năm 1997, được khán giả biết đến qua các ca khúc như: *Baby One More Time, Oops!...*, *I Did It Again, Toxic*. Suốt sự nghiệp, ca sĩ ra mắt chín album phòng thu, nhận về một giải Grammy và tám giải Billboard. Thế nhưng, cô có đường tình lận đận, trải qua ba lần đổ vỡ với chồng cũ Jason Allen Alexander và Kevin Federline, Sam Asghari. Ca sĩ có hai con Sean Preston, 18 tuổi và Jayden James, 17 tuổi.

Hiện tại, hãng phim Universal chưa thông tin chính thức thời điểm bấm máy và ra mắt bộ phim về cuốn hồi ký *Người đàn bà trong tôi* của Britney Spears. Bộ phim sẽ do đạo diễn Jon M. Chu và nhà sản xuất Marc Platt thực hiện. ■

GÓC **BÌNH LUẬN**

Giải pháp cấp thiết

● LAM SA

Chính phủ Hàn Quốc vừa công bố "Phương án thúc đẩy ngân sách hợp tác liên ngành về chính sách du học, định cư và đổi mới cho người nước ngoài". Trong đó, điểm nhấn là việc lập ra hệ thống "Thang thị thực" theo từng giai đoạn nhằm khuyến khích, tạo điều kiện thuận lợi hơn cho người nước ngoài định cư tại Hàn Quốc.

Theo đó, người nước ngoài từ lúc nhập cảnh bằng visa du học (D-2 hoặc D-4), xin việc làm hoặc khởi nghiệp qua visa tìm việc (D-10), visa lao động lành nghề (E-7-4), cho đến khi định cư tại Hàn Quốc theo visa cư trú (F-2-R) sẽ được hỗ trợ liên kết hồ sơ thị thực (visa) một cách dễ dàng, thuận tiện. Động thái này cho thấy nỗ lực tích cực của giới chức Hàn Quốc để thu hút nguồn nhân lực trẻ tài năng cho các ngành công nghiệp quan trọng, góp phần thúc đẩy tăng trưởng kinh tế của "con rồng châu Á". Nhất là trong bối cảnh quốc gia Đông Á này đang tìm cách ứng phó với tình trạng thiếu hụt lao động bởi già hóa dân số và tỷ lệ sinh thấp.

Những dự báo trước đó về cơ cấu dân số Hàn Quốc cho thấy, số người 15-64 tuổi từ mức 36,57 triệu người vào năm 2023, có thể sẽ giảm xuống chỉ còn 27,17 triệu người vào năm 2044. Trong khi tỷ lệ sinh của Hàn Quốc vừa thấp lại liên tục giảm chỉ còn 0,72 vào năm 2023 - thành viên duy nhất của Tổ chức Hợp tác và Phát triển Kinh tế (OECD) có tỷ lệ dưới 1. Việc sụt giảm nghiêm trọng số người trong độ tuổi lao động này có nguy cơ gây áp lực đến tốc độ tăng trưởng kinh tế, làm tổn hại đến tiêu dùng, thậm chí dẫn đến sự sụp đổ của thị trường trong nước.

Do vậy, việc giới chức Hàn Quốc tăng cường cải thiện hệ thống thị thực để gia tăng cơ hội cho các du học sinh nước ngoài có điều kiện học tập, làm việc lâu dài và định cư là một trong những giải pháp cấp thiết, góp phần giải quyết nhiều hệ lụy của bài toán dân số già. Điều đó cũng tạo ra sức hấp dẫn cho chính sách thu hút tài năng trẻ, bổ sung lực lượng lao động chất lượng cao cho nền kinh tế hàng đầu châu Á này. ■